Η Απομυθοποίηση του Χαρεμιού: Η Πολυεθνική Δουλεία του Οθωμανικού Χαρεμιού και το Παιδικό Χαρέμι

της Ειρήνης Καμπερίδου

Celine 1848

I. 3η διάλεξη 22/10/2026 και
II. 4η διάλεξη 29/19/2026

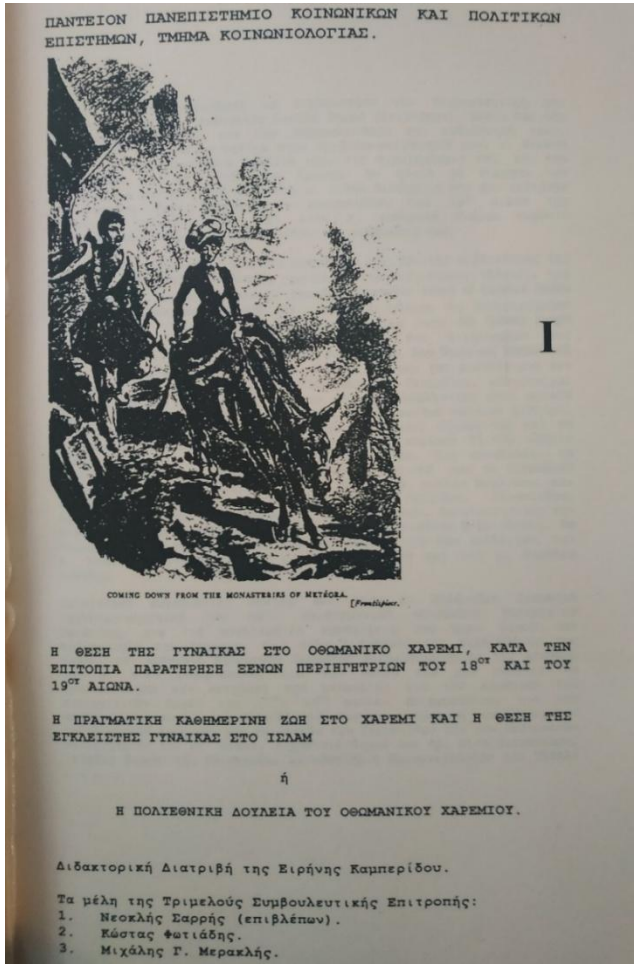
© Ειρήνη Καμπερίδου, Καθηγήτρια
Τμήμα Κοινωνιολογίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

© *Η θέση της γυναίκας στο Οθωμανικό Χαρέμι κατά την Επιτόπια Παρατήρηση Ξένων Περιηγητριών του 18ου και του 19ου αιώνα (τόμος Α').*

© *«Η Γυναίκα Κάτω από το Ισλάμ» και «Οι Ανάμεικτοι λαοί της Τουρκιάς» (τόμος Β')*

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ.

I

COMING DOWN FROM THE MONASTERIES OF METÉORA.

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟ ΧΑΡΕΜΙ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΩΝ ΤΟΥ 18ου ΚΑΙ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΧΑΡΕΜΙ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

ή

Η ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΧΑΡΕΜΙΟΥ.

Διδακτορική Διατριβή της Ειρήνης Καμπερίδου.

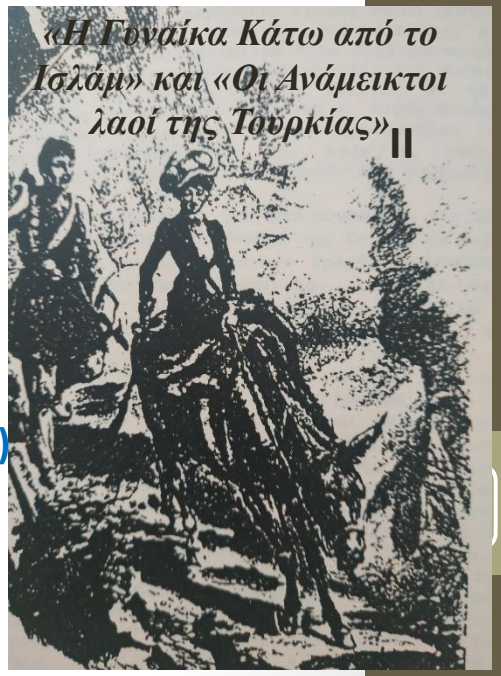
Τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής:
1. Νεοκλής Σαρρής (επιβλέπων).
2. Κώστας Φωτιάδης.
3. Μιχάλης Γ. Μερακλής.

«ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΑΝΑΠΝΕΩ ΕΛΕΥΘΕΡΗ»: ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ
(Καμπερίδου 2012)

© **Η ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΧΑΡΕΜΙΟΥ (2 τόμοι)**
Καμπερίδου 2002 Α' .
Καμπερίδου 2002 Β'

Η πραγματική καθημερινή ζωή της γυναίκας «στο επίκεντρο της ίντριγκας» …

Στο «επίκεντρο της ίντριγκας»,
στο «ζυγό του Χαρεμιού», «στο θεσμό της διαφθοράς των γυναικών»,
«Στο θερμοκήπιο του ανταγωνισμού και της αντιζηλίας» (Lott 1866, et al.)

Η πυραμιδική ιεραρχία του Μεγάλου Χαρεμιού

Η Βαλιδέ Σουλτάνα ΜΗΤΕΡΑ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ
Οι Πριγκίπισσες (κόρες και αδελφές σουλτάνου) ***

Οι Καντίν Εφέντη [7 άτυποι συζυγοι]

Οι Χανούμ Εφέντη
[ατυποι σύζυγοι χωρίς αριθμητικό περιορσμό]

Οι Ίκμπαλ (ευνοούμενες παλλακίδες)

Οι Οδαλίσκες (παλλακίδες)

Η Χασναντάρ Ούστα [Γενική Διευθύντρια ('υπούργός' οικονομικών)]

Η δεύτερη Χασναντάρ Ούστα

δώδεκα (12) Διευθύντριες ή κάλφα

12 υποδιευθύντριες-κάλφα

«τουλάχιστον» 72 μαθητευόμενες-κάλφας

Οι παραμάνες(sud'na, or milk mother)
οι υποπαραμάνες
Η νταντά, οι αρχινταντάδες και
οι υπονταντάδες

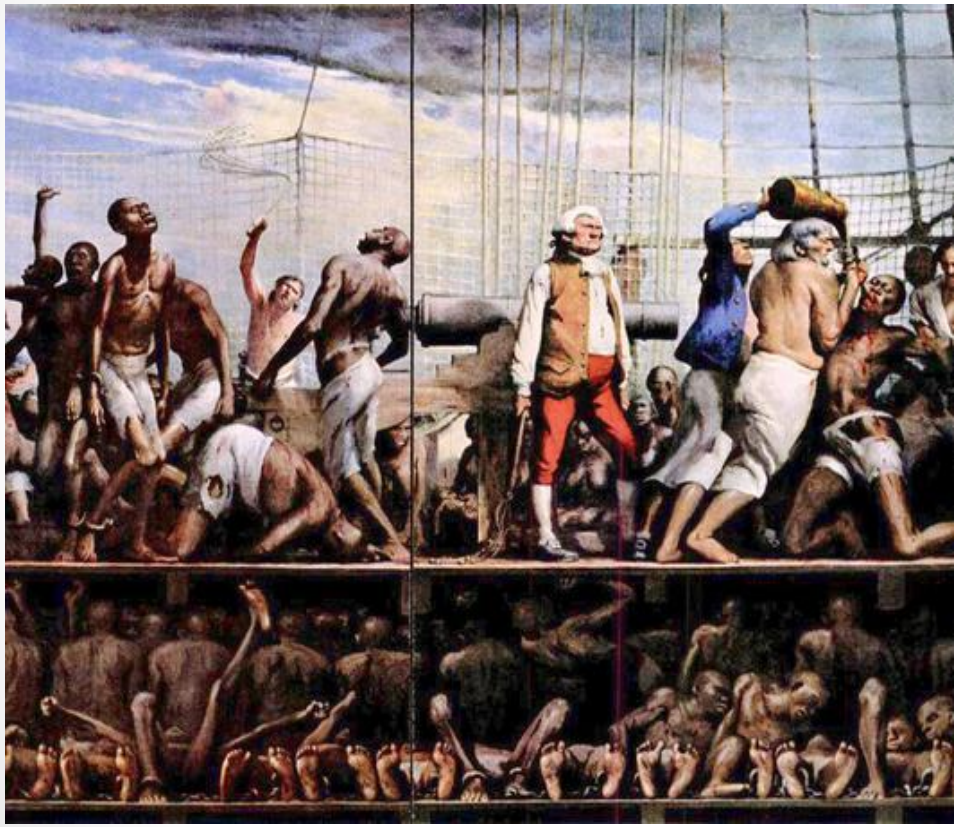
οι «γκεζ-μετκιάν»:
οι «νέγρες» και οι μη-εμφανίσιμες λευκές

© Ειρήνη Καμπερίδου 2002, 2012, 2024

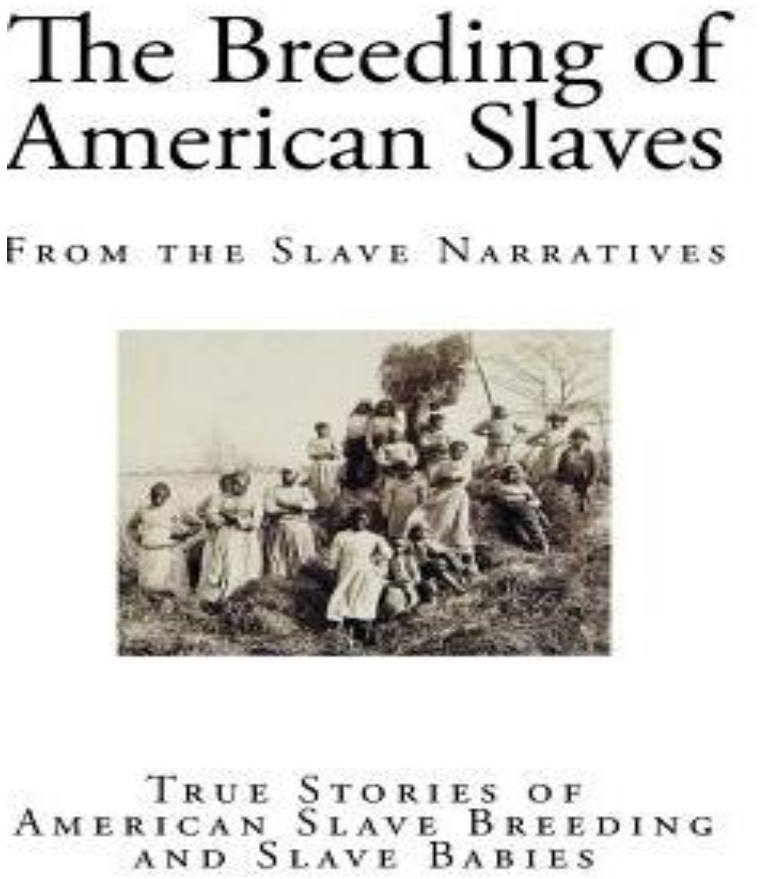
Στο προηγούμενο μάθημα μιλήσαμε για το Διατλαντικό δουλεμπόριο….

Η ΜΝΗΜΗ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΗΓΗ

«Έγκλημα κατά της ανθρωπότητας»
«πολιτισμική γενοκτονία»

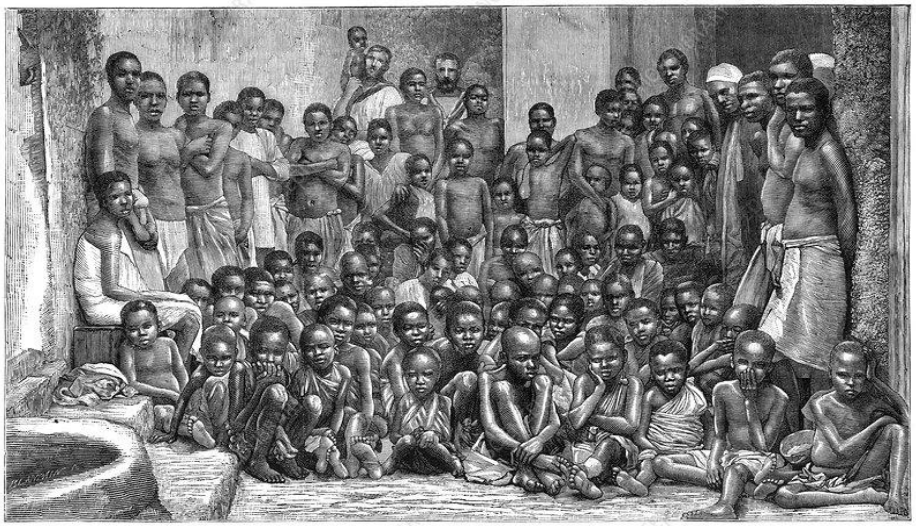
Εντάθηκε δραματικά η εκτροφή σκλάβων μετά το **1808**, όταν η ομοσπονδιακή κυβέρνηση των ΗΠΑ απαγόρευσε τη διεθνή εμπορία σκλάβων (την εισαγωγή νέων αιχμαλώτων από την Αφρική)

Εκτροφή σκλάβων στις ΗΠΑ (αφηγήσεις των σκλάβων)

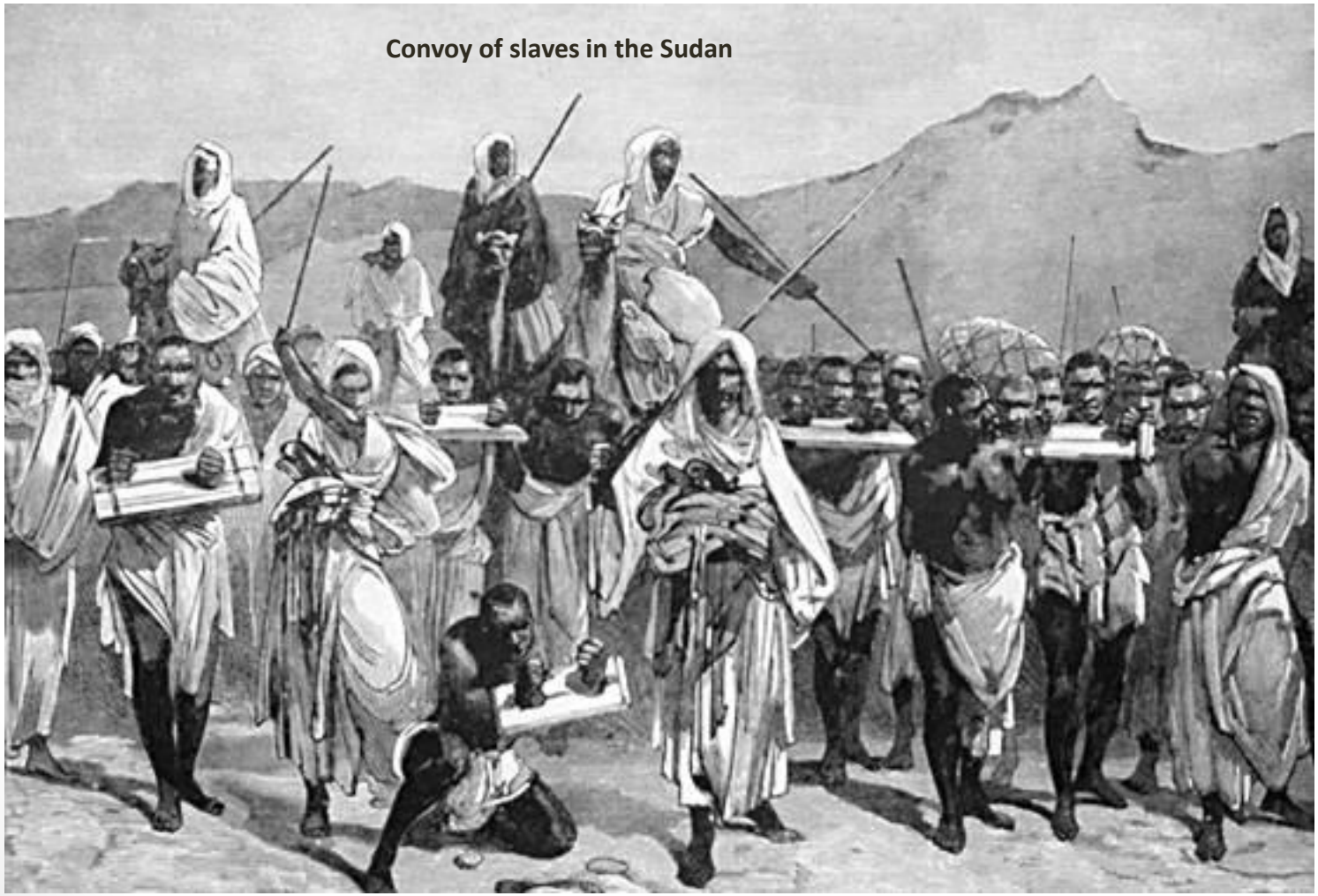
Το Αραβικό δουλεμπόριο…

African Arab slave trade, 1884

"… 19th-century illustration of slaves from Africa, including **men, women and children**, taken from a dhow (Arab ship) … Two British sailors are in the background at left of top centre. Although the slave trade was abolished in many countries during the 19th century, **slave trading continued** in other countries. These slaves are part of the trade centered on East Africa and Arab ships" (**Library of Congress**): https://www.sciencephoto.com/media/774688/view/african-arab-slave-trade-1884

19th century Arab slavers

Convoy of slaves in the Sudan

Δημογραφική αιμορραγία:

Οι Αφρικανοί σκλάβοι που προορίζονταν για τα οθωμανικά χαρέμια… (Καμπερίδου 2014, σελ. 59-61):

Οι μαύροι ευνούχοι: «ένα είδος πολυτελείας» (σελ. *138-143)*

Υπήρχε μεγάλη ζήτηση για μαύρα αγόρια της Αφρικής στις Τουρκικές και στις Αιγυπτιακές αγορές … **δύο στους τρεις πέθαιναν στην εγχείρηση του ευνουχισμού, δηλαδή των ακρωτηριασμό των γεννητικών τους οργάνων**.

***

Το 1876, η εισροή μικρών μαύρων αγοριών για να υπηρετήσουν ως ευνούχοι στα χαρέμια συνεχιζόταν. Η προσφορά συνεχώς ανανεώνεται με την εισαγωγή φρέσκων θυμάτων από την Αφρική, πολλοί δε από τους πιο νέους απ’ αυτούς ακρωτηριάζονται στη Γκοντόρα ή στο Χαρτούμ της Αφρικής … (Chesson 1877, στην Καμπερίδου 2014, σελ. 59).

Η πλειονότητα των έγκλειστων στα χαρέμια γυναικών πέθαιναν πρόωρα σύμφωνα με τις μαρτυρίες του 19ου αιώνα:

Celine (Countess Stephano)

Caroline, Princess of Wales,

Dora d' Istria

Melek Hanum (Marie Dejean)

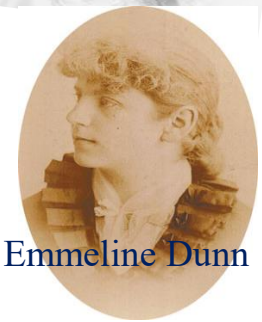

Dorina L. Neave

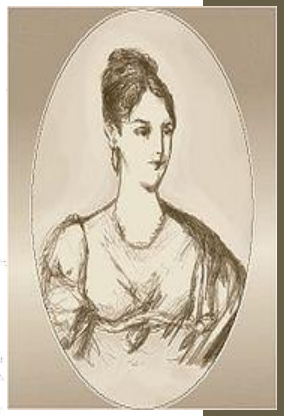

Marie Anne de Bovet, **daughter of General de Bovet**

Emmeline Dunn

Princess Belgiojoso

Lucy Garnett

Miss Julia Pardoe

Elpis_Melena (Marie Espirance Von Schwartz)

Frederika Bremer

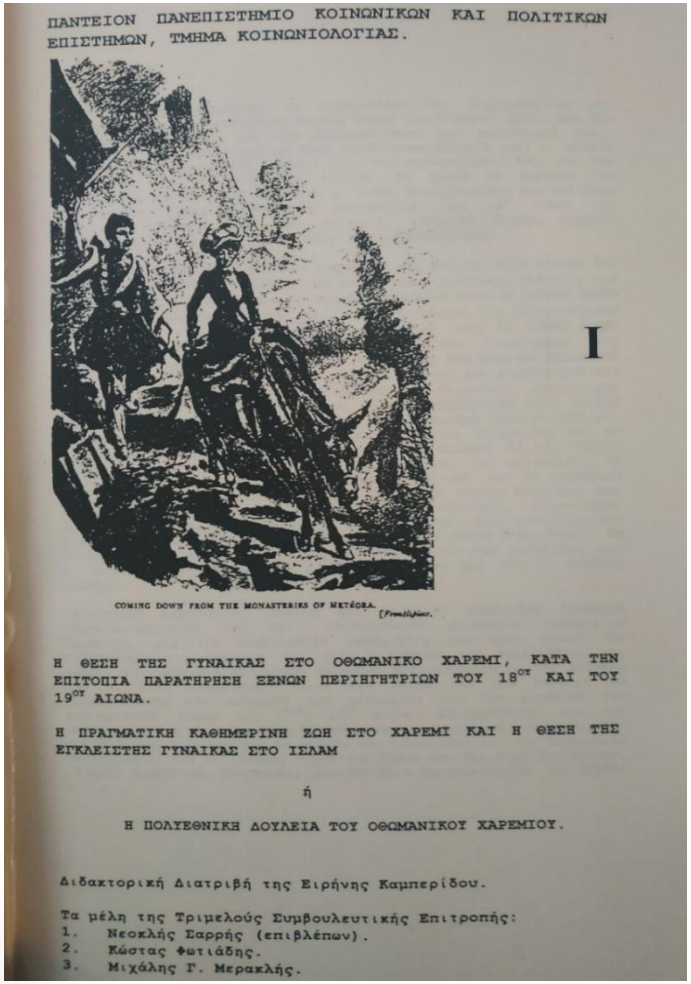

Lady Londonderry

Sophie de Marbois

© Καμπερίδου 2002, 2012, 2021

Η θέση της γυναίκας στο Οθωμανικό Χαρέμι κατά την Επιτόπια Παρατήρηση Ξένων Περιηγητριών του 18ου και του 19ου αιώνα (τόμος Α')….

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ.

I

COMING DOWN FROM THE MONASTERIES OF METÉORA.

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟ ΧΑΡΕΜΙ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΩΝ ΤΟΥ 18ου ΚΑΙ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΧΑΡΕΜΙ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

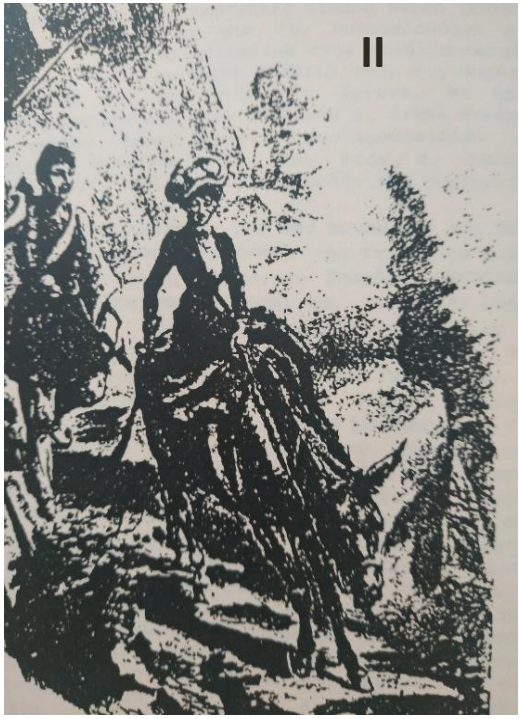
ή

Η ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΧΑΡΕΜΙΟΥ.

Διδακτορική Διατριβή της Ειρήνης Καμπερίδου.

Τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής:
1. Νεοκλής Σαρρής (επιβλέπων).
2. Κώστας Φωτιάδης.
3. Μιχάλης Γ. Μερακλής.

«Η Γυναίκα Κάτω από το Ισλάμ» και «Οι Ανάμεικτοι λαοί της Τουρκιάς» (τόμος Β')

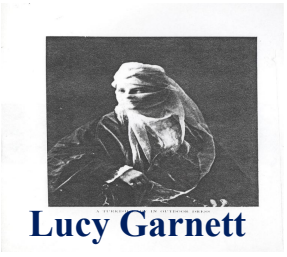
Η ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΧΑΡΕΜΙΟΥ (2 τόμοι)

Καμπερίδου 2002 Α'
Καμπερίδου 2002 Β'

Στα έργα των 252 περιηγητριών (17ου, 18ου 19ου αι)

αναφέρονται τουλάχιστον 7.000 άλλες δυτικές γυναίκες/ περιηγήτριες (Kamberidou 2012; 2014,2016, 2021; Καμπερίδου 2002Β' 806-878).

Emily Beaufort

Lucy Garnett

Mathilde Weber

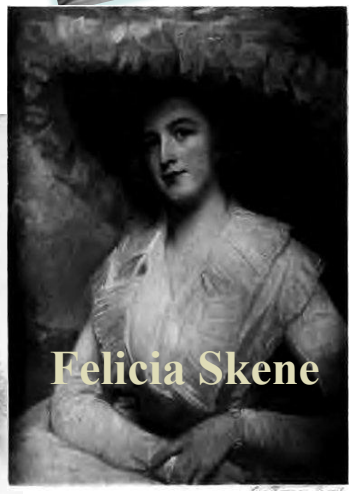

Marie Anne de Bovet

Ida Laura Pfeiffer

Lady Craven

Princess Caroline

Felicia Skene

Publication dates

Evans & Cheevers (1659-1663), 1719
Lady Montagu 1718
Lady Craven 1778
Maria Guthrie 1802,
Mme de la Ferté-Meun 1822
Louise Demont 1821
Julia Pardoe 1837
Elizabeth Grosvenor 1842
Celine 1848
Lady Londonderry 1842
Lady Egerton 1841
Skene, Felicia Mary Frances, 1845
Emily Beaufort 1861
Ida Laura Pfeiffer 1852
Mme de la Princess de Belgiojoso, 1855
Catherine Tobin 1855
Weber, Mathilda (1860)
Mary Walker 1886
Emmeline Lott 1866
Fanny Janet Blunt 1878
Lady Anne Blunt (1881) Lord Byron's grand-daughter
Lucy Garnett 1891, 1895…
Marguerite d'Estrees, **1896 and more…**

Lady Anne Blunt

Πρώτη ομάδα/κατηγορία:

Γυναίκες βασιλικών οικογενειών: βασίλισσες, πριγκίπισσες, διάφορα μέλη της αριστοκρατικής ιεραρχίας ή αυλής, κυρίες επί των τιμών …

***Caroline, the Princess of Wales** (future Queen of England) and her adopted daughter, princess Celine*

Caroline

***Princess Celine** (Countess Stephano)*

Mme de la Princesse de Belgiojoso

Dora d'Istria

Emily A. Beaufort (later Viscountess Strangford)

Lady Elgin

Sophie de Marbois-Lebrun, Duchess of Plaisance

Celine

ταξίδευε στην Οθωμανική επικράτεια από *1816 -1821, 1835-1849*

ADVENTURES

OF

A GREEK LADY,

THE ADOPTED DAUGHTER OF THE LATE

QUEEN CAROLINE.

WRITTEN BY HERSELF.

IN TWO VOLUMES.

VOL. I.

LONDON:

HENRY COLBURN, PUBLISHER,

GREAT MARLBOROUGH STREET.

1849.

«Εάν κάθε Τούρκος πασάς είχε μία Ασπασία πόσο θα βελτιωνόταν το γένος των Μωαμεθανών» **(Celine A' 1849, μτφρ. Ειρ. Καμπερίδου 2002).**

2η κατηγορία : **Μεσαία τάξη**, συγγραφείς, '**κοινωνιολόγοι**', '**ανθρωπολόγοι**', 'δημοσιογράφοι', ζωγράφοι, , γκουβερνάντες, φεμινίστριες, εξερευνήτριες, μόνιμοι κάτοικοι , τουρίστριες, κ.ά.

English author

Miss Julia Pardoe **(1837)**

From New York,

Sarah Rogers Haight

1836, 1840

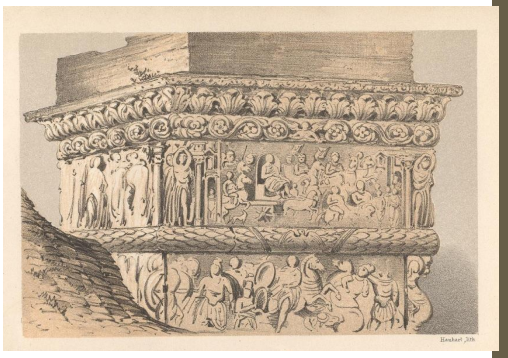

English Governess

Emmeline Lott

(1866)

ΕΡΓΟ ΤΗΣ MARY WALKER

English artist

MaryWalker

(1884)

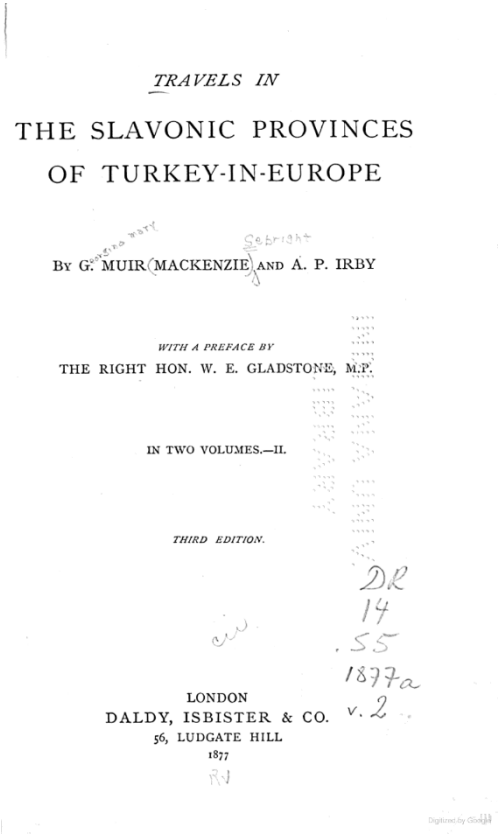

ΕΡΓΟ ΤΗΣ MARY WALKER

Όπως οι περιηγήτριες-ακτιβίστριες-δημοσιογράφοι-συγγραφείς-σουφραζέτες (φεμινίστριες):

Miss Georgina Muir Mackenzie (αργότερα Lady Sebright)

TRAVELS IN

THE SLAVONIC PROVINCES

OF TURKEY-IN-EUROPE

BY G. MUIR MACKENZIE AND A. P. IRBY

WITH A PREFACE BY

THE RIGHT HON. W. E. GLADSTONE, M.P.

IN TWO VOLUMES.—II.

THIRD EDITION.

LONDON

DALDY, ISBISTER & CO.

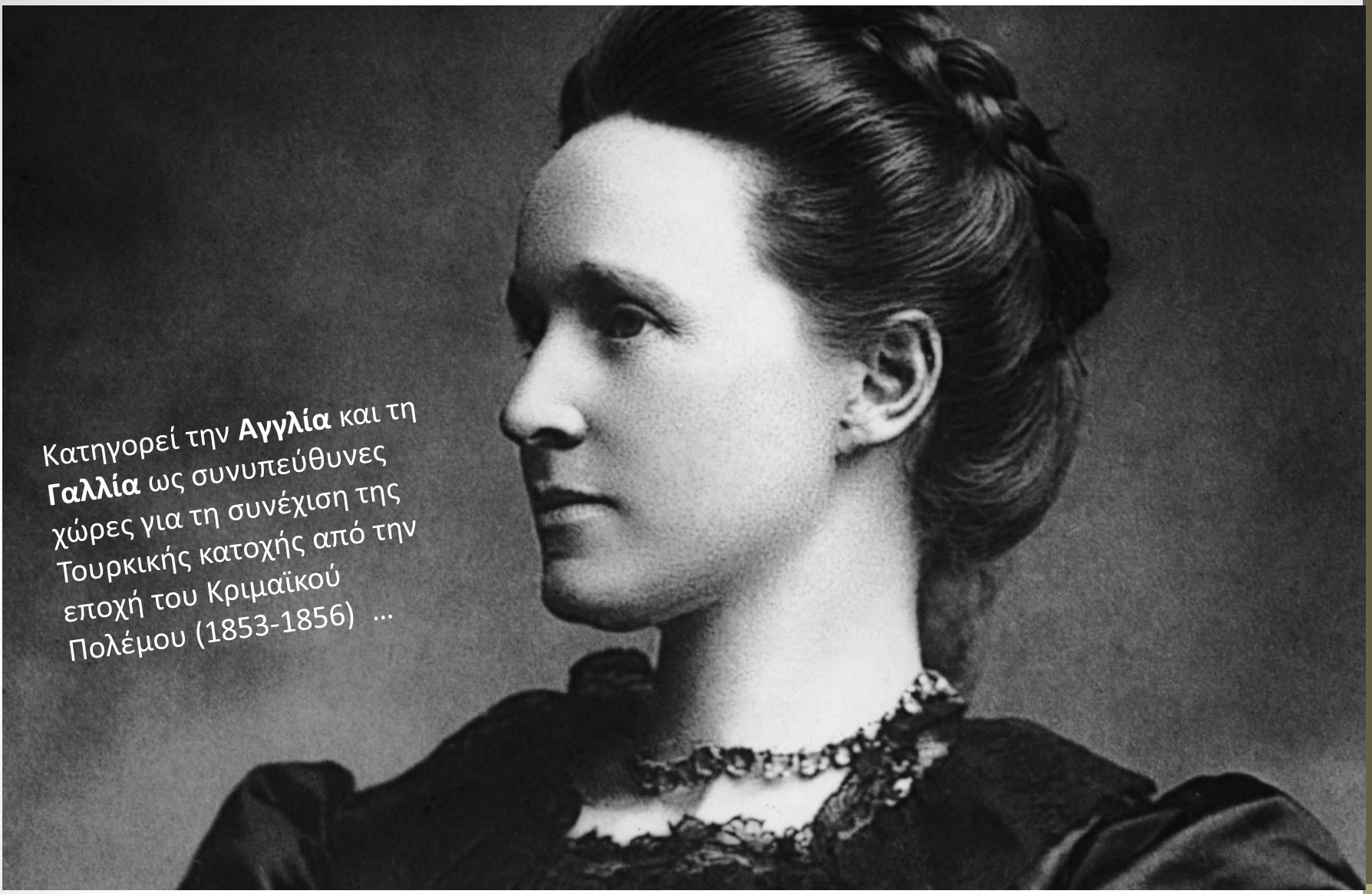
56, LUDGATE HILL

1877

Miss Adeline Paulina Irby

***"Travels in the Slavonic Provinces of Turkey-in-Europe" (1877)…*"The Turks, the Greeks and the Slavons"**

Η Αγγλίδα περιηγήτρια- φεμινίστρια- ερευνήτρια, συγγραφέας και 'μάχιμη δημοσιογράφος' Millicent Garrett Fawcett (1877)

Δηλώνει ξεκάθαρα ότι ο στόχος των περιηγήσεών της ήταν η συγκέντρωση υλικού, από αυτόπτες μάρτυρες, για την κατάσταση στη Βοσνία και την Ερζεγοβίνη …

3η κατηγορία: **χιλιάδες** εθελόντριες νοσοκόμες, εκπαιδευτικοί, φιλάνθρωποι, ιεραπόστολοι …

Οι γυναίκες που δηλώνουν ένα κοινωνικό ή ιερό σκοπό για το ταξίδι τους

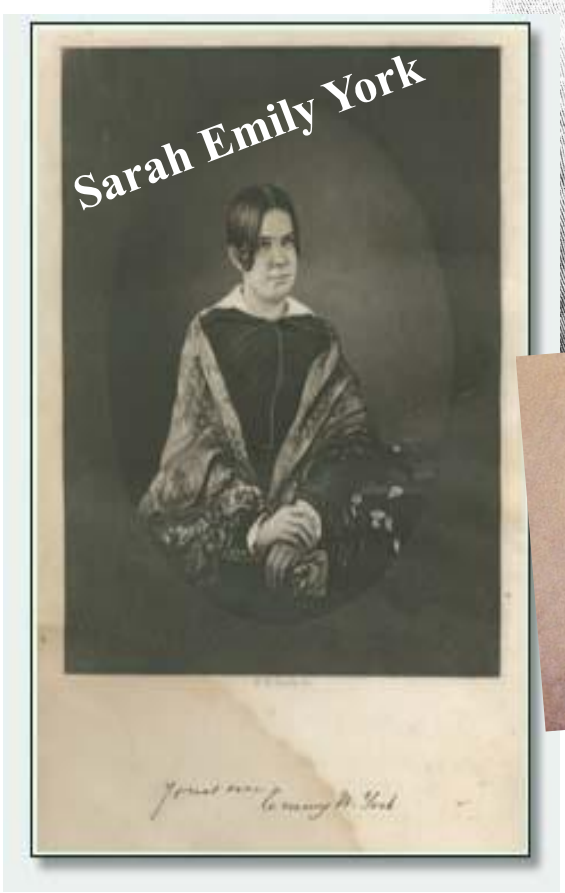

Mary Seacole, volunteer
(not chosen by Nightingale but went to the Crimea anyway…)

Florence Nightigale *(1855)*
Crimean War

American missionary
Sarah Emily York
(1853), *formerly*
Miss S.E. Waldo

Mary Briscoe Baldwin,
American missionary in Crete
1866

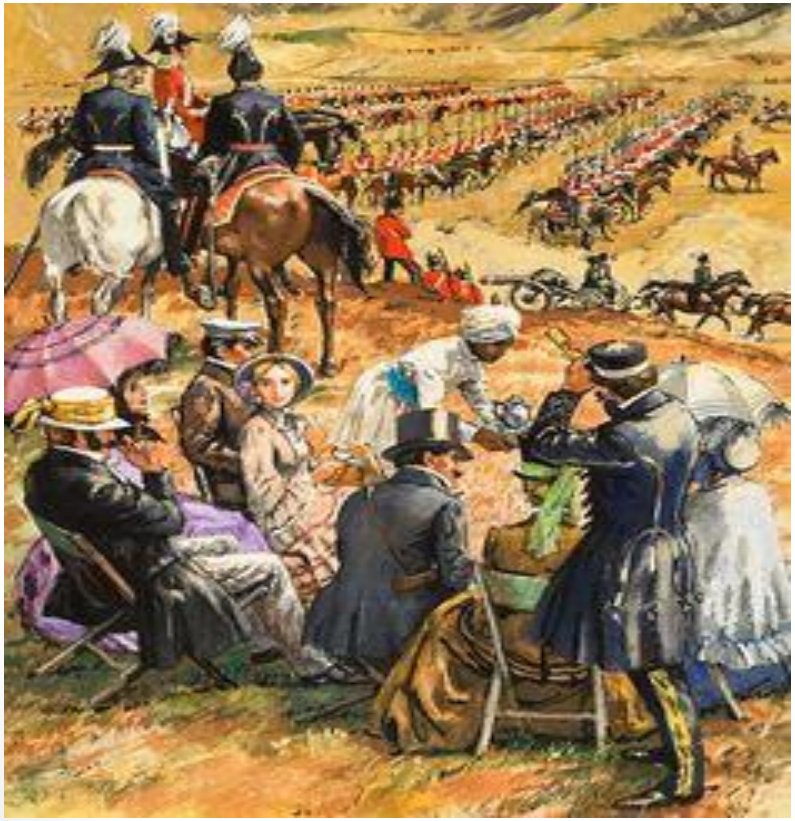

Frances M. Taylor, Lady volunteer, Crimean War

WAR TOURISTS – WAR TOURISM

Wealthy travellers went to the Crimea to observe the battles from a safe distance……

The *reality show* of the time !!

Η Florence Nightingale ως σύμβολο- κοινωνικό πρότυπο την εποχή του Κριμαϊκού Πολέμου (1853-1856)

"The lady with the lamp"

Florence Nightingale

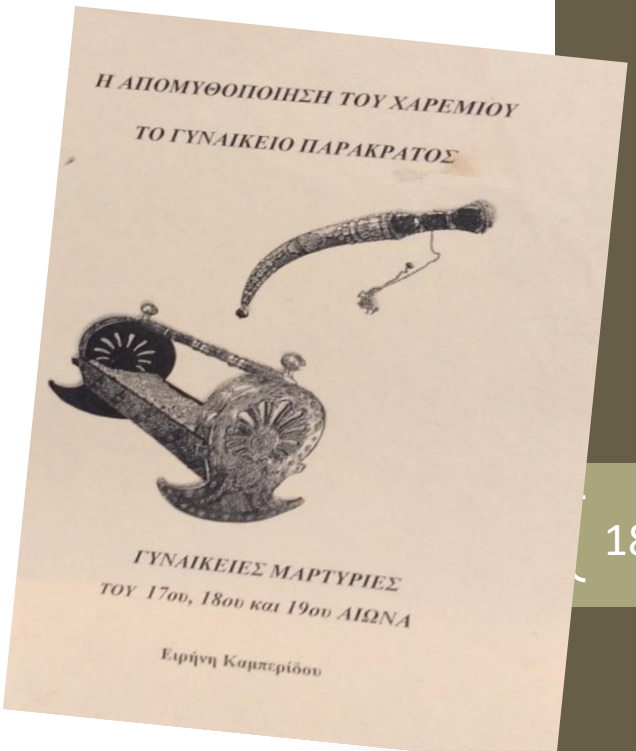
Η ΤΑΥΤΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΩΝ ΜΕ ΤΟ ‘ΑΛΛΟ’

Wo-manity (η έμφυλη αλληλεγγύη)

(Harvey 1871· Londonderry 1842· Beaufort 1861,
Guthrie 1802 , Blomfield 1911, κ.ά.)

- “Wo-manity” (Γυναικ-ότητα) [από woman και humanity]
- “Womanhood” (γυναικότητα- γυναικείος κόσμος)
- “Woman-kind” αντί για mankind (ανθρωπότητα)
- "Slavedom” (δουλελευθερία)
- "privileged rape" (προνομιακός βιασμός)
- “rape” (Βιασμός)
- "freedom"
- "liberty"
- «Οι Μουσουλμάνες αδελφές μας»
- “συν-γυναικών»
- "I feel, felt, feelings… (νοιώθω, αισθάνομαι, αισθάνθηκα συναισθήματα)

II. «Η Απομυθοποίηση του Χαρεμιού» (Καμπερίδου, 2012: 271-517)

Η πληθυσμιακή σύνθεση των Οθωμανικών χαρεμιών :

(1) **Εξισλαμισμένες σκλάβες**,

(2) **Ελεύθερες μουσουλμάνες**: πρώην σκλάβες, οι οποίες είχαν απελευθερωθεί και ενταχθεί στο νομικό καθεστώς της *ελεύθερης μουσουλμάνας* **μετά από γάμο…**

(3) **Απόγονοι σκλάβων**: δηλαδή **ελεύθερες μουσουλμάνες με δουλική καταγωγή (**είχαν γεννήθηκαν ελεύθερες μουσουλμάνες αλλά οι μητέρες τους υπήρξαν στην καταγωγή τους εξισλαμισμένες σκλάβες).

(4) μικροί δούλοι/σκλάβοι των δύο φύλων, που δεν ήταν τα παιδιά αυτών των έγκλειστων γυναικών, αλλά υπήρξαν τα παιδιά και βρέφη που **είχαν <u>αρπαχθεί</u> από χριστιανικούς πληθυσμούς ή μη-μουσουλμάνους γονείς, ή εκείνα που αγόραζαν οι Οθωμανοί στα <u>σκλαβοπάζαρα</u>, τα <u>δουλεμπορικά</u>** και τα χαρέμια των **‘δουλεμπορισσών-εκπαιδευτριών’.**

(5) Ευνουχισμένα αγόρια και ευνουχισμένοι άνδρες της Αφρικής…

(6) Φιλοξενούμενες ή προστατευόμενες συγγενείς΄…

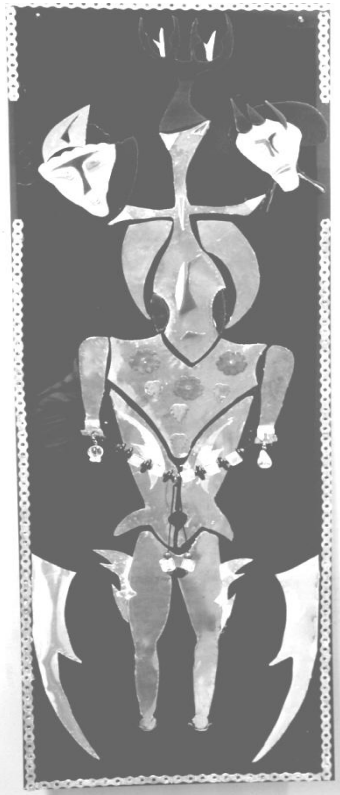
Καμπερίδου 2014,2012, 2002 Α’, Β’

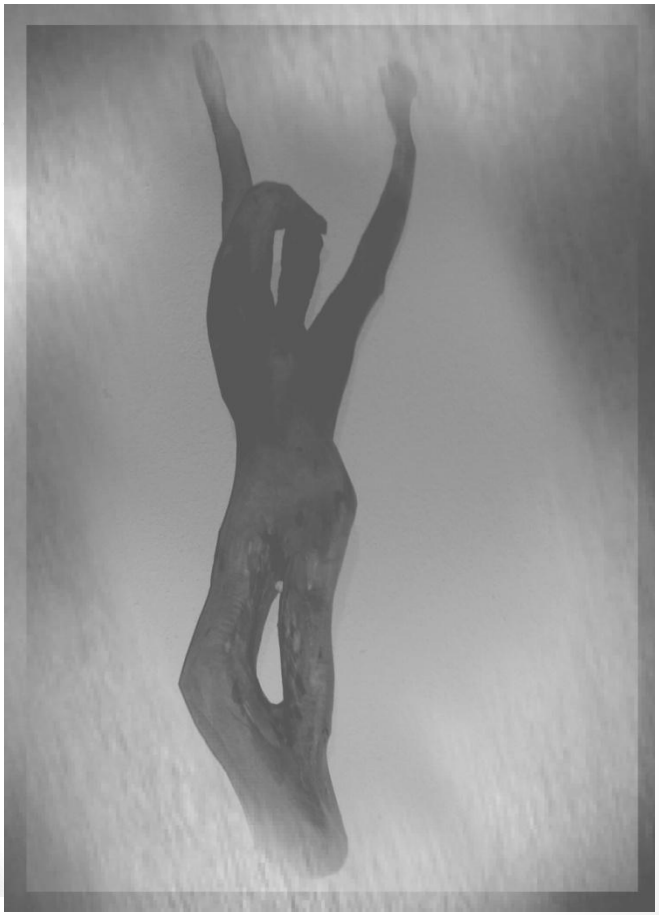
Τα πιο τραγικά θύματα της παιδικής δουλείας

Οι ευνούχοι - ευνουχισμένοι άνδρες, ευνουχισμένα αγόρια (Καμπερίδου 2012, 2014)

...δουλέμποροι άρπαζαν τα μικρά μαύρα αγόρια...τα υπέβαλλαν σε μια εγχείρηση από την οποία δεν επιζούσαν παρά μόνον ένας στους τρεις (Chesson 1877).

Έργα του Γιώργου Κολιοβέτα

ΙΙ.

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΑΡΕΜΙ

(Καμπερίδου 2012, σελ. 381-408)

«ΜΙΑ ΣΚΛΗΡΗ ΚΑΙ ΦΡΙΚΤΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ»

«τα μικρά θύματα ενός τερατώδους κοινωνικού συστήματος»

4η διάλεξη

Ταξίδευε 1715-1718

Lady M. W. Montagu.

AN

ADDITIONAL VOLUME

TO THE

LETTERS

Of the RIGHT HONOURABLE

Lady M---y W----y M-----e:

Written, during her TRAVELS in

EUROPE, ASIA AND AFRICA,

TO

Perſons of Diſtinction, Men of Letters, &c.
in different PARTS of EUROPE.

WHICH CONTAIN,

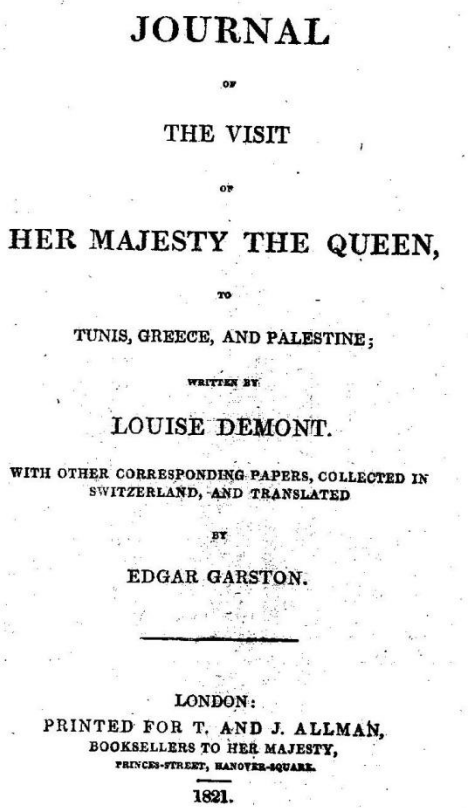
Among other CURIOUS Relations,
ACCOUNTS of the POLICY and MANNERS
of the TURKS;

Drawn from Sources that have been inacceſſible to
other Travellers.

LONDON:
Printed for T. BECKET and P. A. DE
HONDT, in the Strand. MDCCLXVII.

Η πρώτη περιηγήτρια που αναφέρεται στη παιδική δουλεία
και την προτίμηση των Τούρκων για μικρά παιδιά, κατά προτίμηση κοριτσάκια.

Η **Louis Demont** (ταξίδευε 1816-1821): **.... «στην Τουρκία και στην Περσία μικροί σκλάβοι των δύο φύλων, αγοράζονταν συνήθως πριν την ήβη/ την εφηβική ηλικία τους και εκπαιδεύονταν στη θρησκεία του Μωάμεθ…»**

JOURNAL

OF

THE VISIT

OF

HER MAJESTY THE QUEEN,

TO

TUNIS, GREECE, AND PALESTINE;

WRITTEN BY

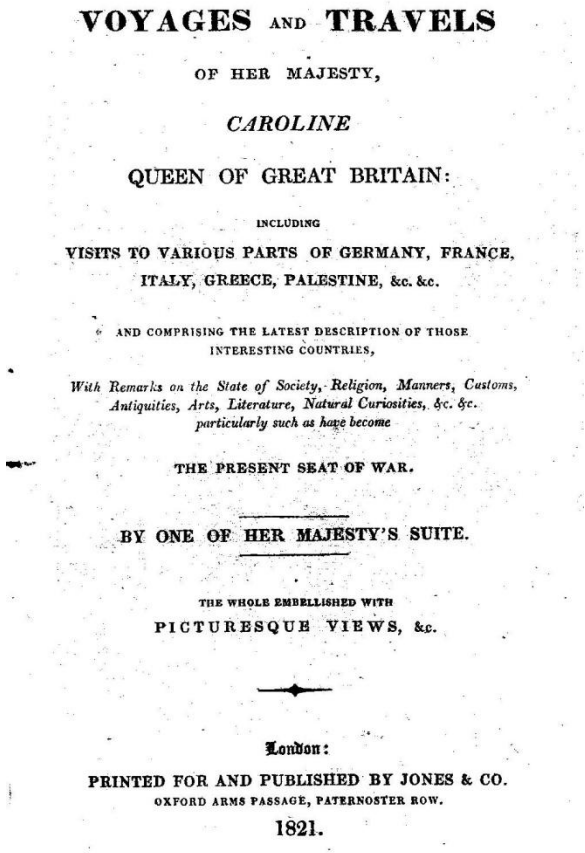
LOUISE DEMONT.

WITH OTHER CORRESPONDING PAPERS, COLLECTED IN SWITZERLAND, AND TRANSLATED

BY

EDGAR GARSTON.

LONDON:
PRINTED FOR T. AND J. ALLMAN,
BOOKSELLERS TO HER MAJESTY,
PRINCES-STREET, HANOVER-SQUARE.
1821.

VOYAGES AND TRAVELS

OF HER MAJESTY,

CAROLINE

QUEEN OF GREAT BRITAIN:

INCLUDING

VISITS TO VARIOUS PARTS OF GERMANY, FRANCE, ITALY, GREECE, PALESTINE, &c. &c.

AND COMPRISING THE LATEST DESCRIPTION OF THOSE INTERESTING COUNTRIES,

With Remarks on the State of Society, Religion, Manners, Customs, Antiquities, Arts, Literature, Natural Curiosities, &c. &c. particularly such as have become

THE PRESENT SEAT OF WAR.

BY ONE OF HER MAJESTY'S SUITE.

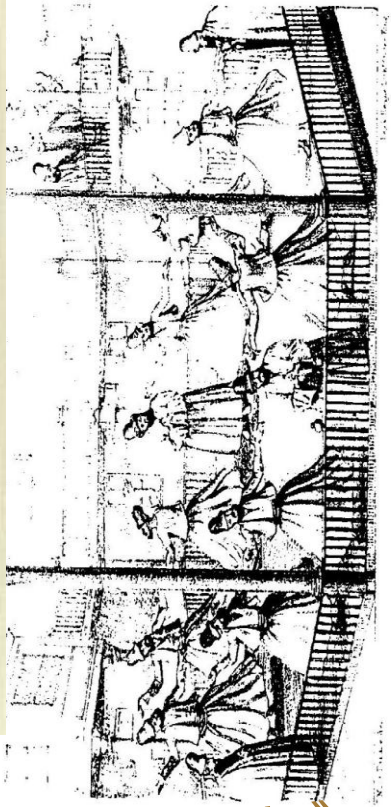
THE WHOLE EMBELLISHED WITH

PICTURESQUE VIEWS, &c.

London:
PRINTED FOR AND PUBLISHED BY JONES & CO.
OXFORD ARMS PASSAGE, PATERNOSTER ROW.
1821.

Miss Julia Pardoe (1837)

THE

CITY OF THE SULTAN;

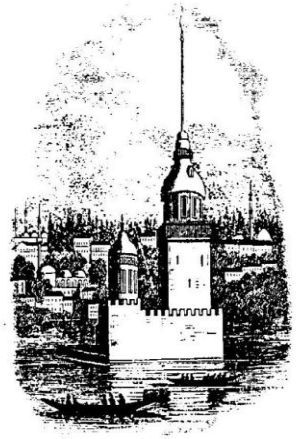
AND

DOMESTIC MANNERS OF THE TURKS,

IN 1836.

BY MISS PARDOE,

AUTHOR OF "TRAITS AND TRADITIONS OF PORTUGAL."

THE MAIDEN'S TOWER.

IN TWO VOLUMES.

VOL. I.

LONDON:

HENRY COLBURN, PUBLISHER,

GREAT MARLBOROUGH STREET.

1837.

«Η μεταφορά αθώων»
«απαγωγή ενός μωρού από τη μητέρα του…»
Επτά παιδιά από την Κιρκασσία, κ.ο.κ.

Emmeline Lott,
English governess (1864-1866)

THE ENGLISH GOVERNESS IN EGYPT.

HAREM LIFE

IN

EGYPT AND CONSTANTINOPLE.

BY

EMMELINE LOTT,

FORMERLY GOVERNESS TO HIS HIGHNESS THE GRAND PACHA, IBRAHIM, SON OF HIS HIGHNESS ISMAEL PACHA, VICEROY OF EGYPT.

IN TWO VOLUMES.

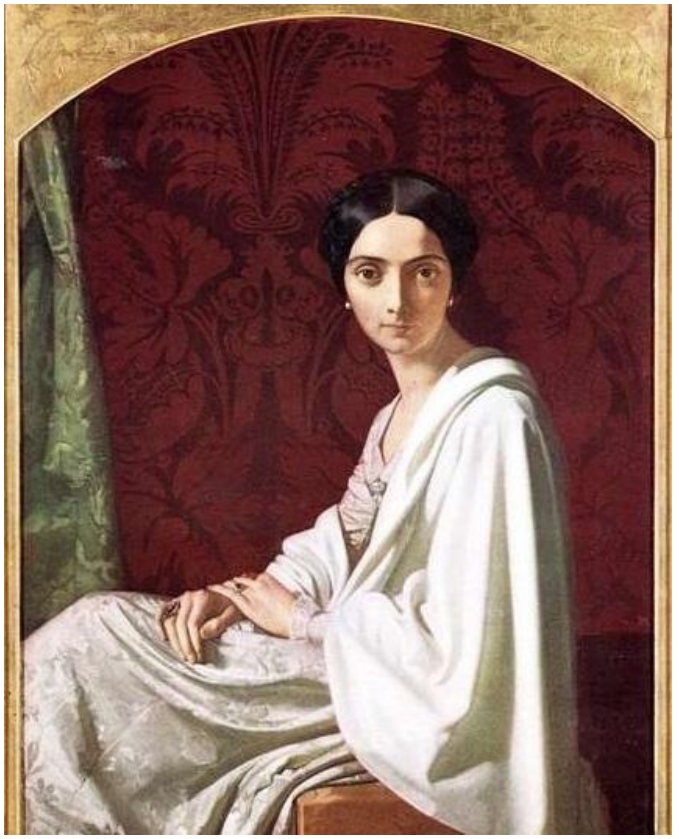
VOL. I.

LONDON:
RICHARD BENTLEY, NEW BURLINGTON STREET.
1866.

(The Right of Translation is Reserved.)

«το μικρό χαρέμι» (Lott, 1866)

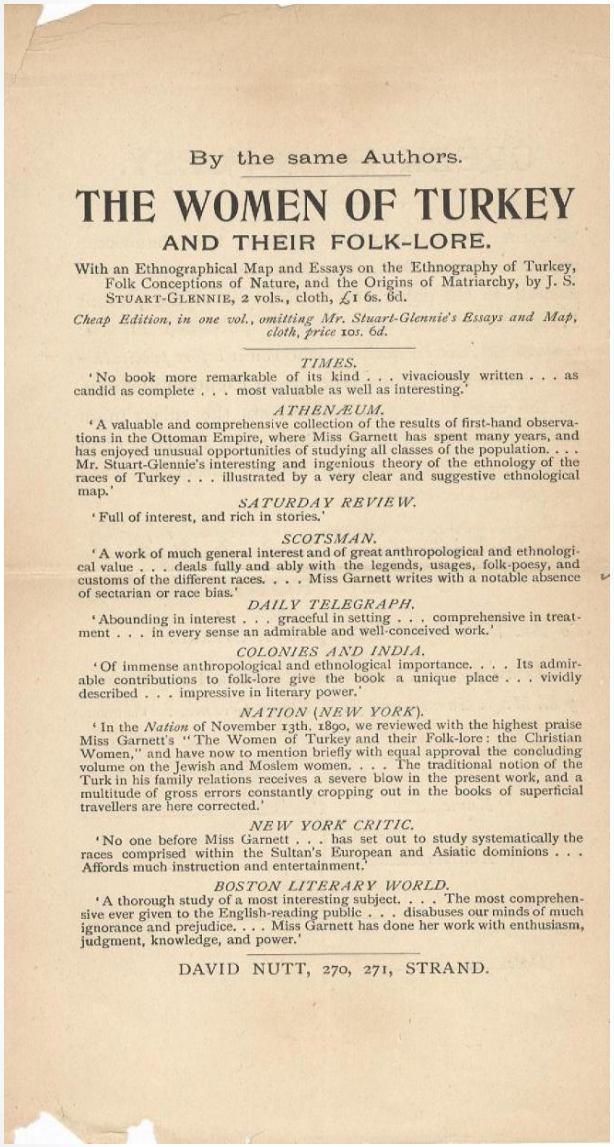
Princess Cristina Trivulzio de Belgiojoso (1852-1855)

Mme de la Princesse de Belgiojoso

«…**τα μικρά θύματα ενός τερατώδους κοινωνικού συστήματος**…» (Belgiojoso, 1855

Lucy Garnett, 1891, 1895

By the same Authors.

THE WOMEN OF TURKEY
AND THEIR FOLK-LORE.

With an Ethnographical Map and Essays on the Ethnography of Turkey, Folk Conceptions of Nature, and the Origins of Matriarchy, by J. S. STUART-GLENNIE, 2 vols., cloth, £1 6s. 6d.

Cheap Edition, in one vol., omitting Mr. Stuart-Glennie's Essays and Map, cloth, price 10*s.* 6*d.*

TIMES.
'No book more remarkable of its kind . . . vivaciously written . . . as candid as complete . . . most valuable as well as interesting.'

ATHENÆUM.
'A valuable and comprehensive collection of the results of first-hand observations in the Ottoman Empire, where Miss Garnett has spent many years, and has enjoyed unusual opportunities of studying all classes of the population. . . . Mr. Stuart-Glennie's interesting and ingenious theory of the ethnology of the races of Turkey . . . illustrated by a very clear and suggestive ethnological map.'

SATURDAY REVIEW.
'Full of interest, and rich in stories.'

SCOTSMAN.
'A work of much general interest and of great anthropological and ethnological value . . . deals fully and ably with the legends, usages, folk-poesy, and customs of the different races. . . . Miss Garnett writes with a notable absence of sectarian or race bias.'

DAILY TELEGRAPH.
'Abounding in interest . . . graceful in setting . . . comprehensive in treatment . . . in every sense an admirable and well-conceived work.'

COLONIES AND INDIA.
'Of immense anthropological and ethnological importance. . . . Its admirable contributions to folk-lore give the book a unique place . . . vividly described . . . impressive in literary power.'

NATION (NEW YORK).
'In the *Nation* of November 13th, 1890, we reviewed with the highest praise Miss Garnett's "The Women of Turkey and their Folk-lore: the Christian Women," and have now to mention briefly with equal approval the concluding volume on the Jewish and Moslem women. . . . The traditional notion of the Turk in his family relations receives a severe blow in the present work, and a multitude of gross errors constantly cropping out in the books of superficial travellers are here corrected.'

NEW YORK CRITIC.
'No one before Miss Garnett . . . has set out to study systematically the races comprised within the Sultan's European and Asiatic dominions . . . Affords much instruction and entertainment.'

BOSTON LITERARY WORLD.
'A thorough study of a most interesting subject. . . . The most comprehensive ever given to the English-reading public . . . disabuses our minds of much ignorance and prejudice. . . . Miss Garnett has done her work with enthusiasm, judgment, knowledge, and power.'

DAVID NUTT, 270, 271, STRAND.

A TURKISH LADY IN OUTDOOR DRESS

«…**είχε μαζί της μισή ντουζίνα μικρά κορίτσια ηλικίας επτά έως δέκα ετών** … Αυτή η κυρία είχε ήδη εφοδιάσει το σουλτανάτο [του Αμπντούλ Αζίζ] **με δεκατέσσερις όμορφες σκλάβες** τις οποίες είχε η ίδια εκπαιδεύσει προσεκτικά γι' αυτό το σκοπό».

Το Παδικό Χαρέμι: «η μικρή σχολή» - η προετοιμασία των παιδιών για τους μελλοντικούς τους ρόλους

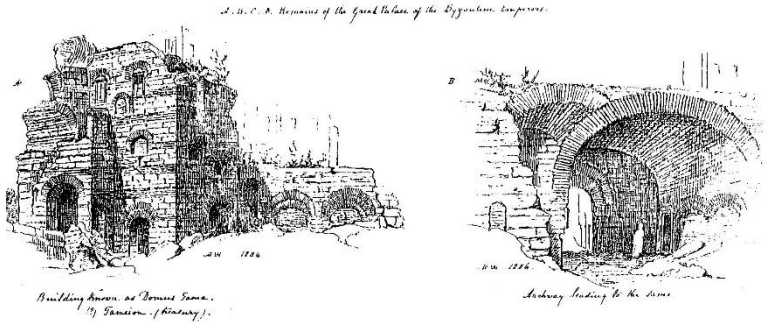
…τα «**κατοικίδια**» (**pets**) **της οικογένειας** (**Walker 1886**).

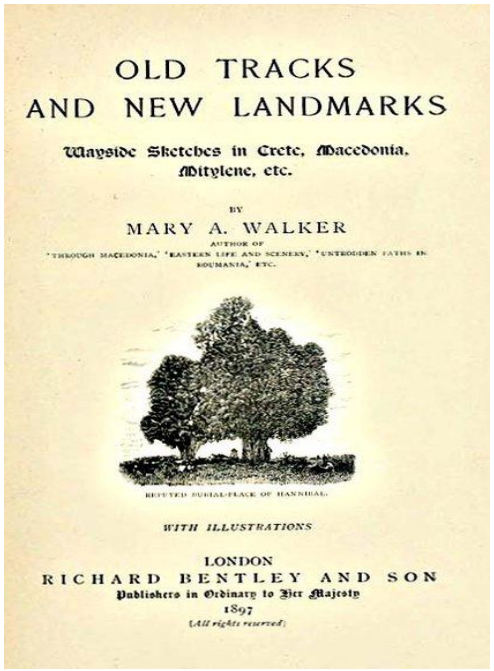
Έργο της Mary Adelaide Walker (1886), η οποία έζησε περίπου 40 χρόνια στην Οθωμανική επικράτεια (1857-1897).

Έργα της Αγγλίδας ζωγράφου Mary Adelaide Walker, η οποία έζησε περίπου 40 χρόνια σε διάφορες περιοχές της Οθωμανικής επικράτειας (από το 1857 έως το 1897).

Grande palace of Byzantine Emperors

Η Mary Walker γράφει:

Οι μικρές δούλες διδάσκονται εκτός από μουσική και χορό, και λίγα γαλλικά, επειδή αυτές οι ικανότητες, δηλαδή αυτού του είδους εκπαίδευσης ή προετοιμασίας **ανέβαζε σημαντικά την χρηματική τους αξία,** όταν αποφάσιζαν οι ιδιοκτήτες τους ή οι ιδιοκτήτριές τους να **τις πουλήσουν ξανά**.

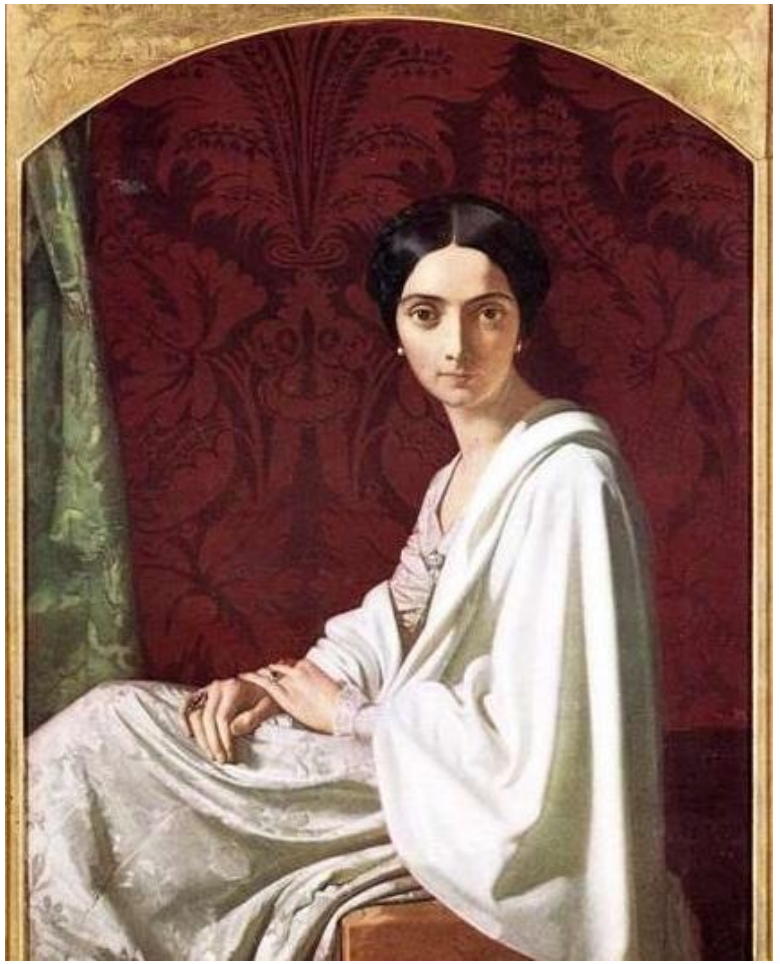

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΑΡΕΜΙ: «ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΣΧΟΛΗ», «ΣΚΛΗΡΗ ΚΑΙ ΦΡΙΚΤΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ»

Οι «εμβρυακοί πασάδες» και τα «παιχνίδια» τους …

- Εκεί εκπαιδεύονταν και «τα μικρά θύματα ενός πραγματικά τερατώδους κοινωνικού θεσμού»,
- «μια σκληρή και φρικτή μαθητεία»,
- «μια μικρή σχολή»,
- «ένα χαρέμι σε μινιατούρα»,
- «το μικρό χαρέμι»,
- ***«εμβρυακοί πασάδες»:*** **εκπαίδευση στον δεσποτισμό και τον αυταρχισμό …**

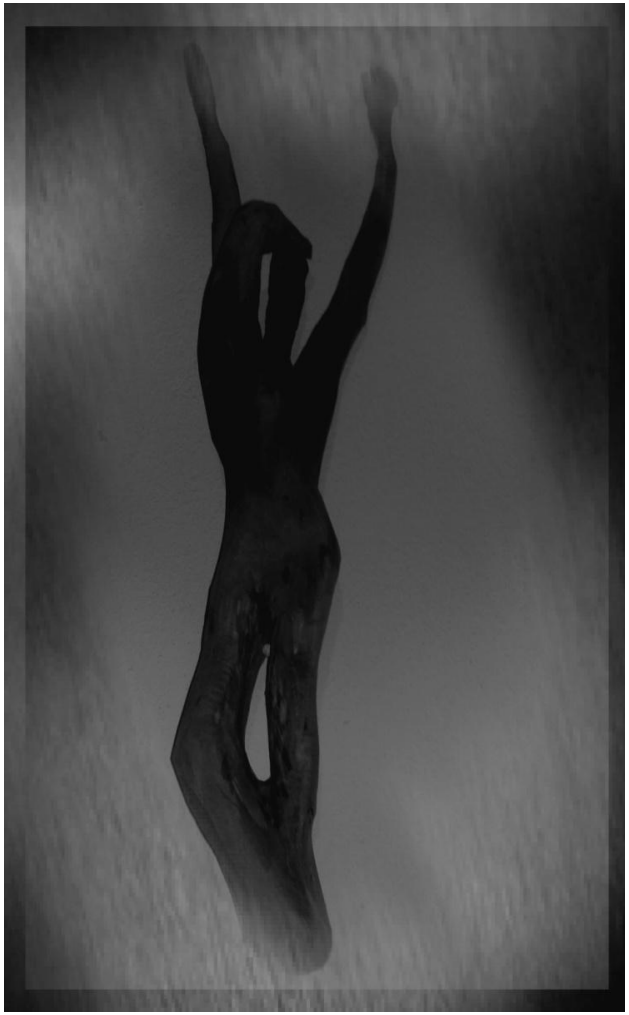
(Belgiojoso 1855, Lott 1865 A’)

Mme de la Princesse de Belgiojoso

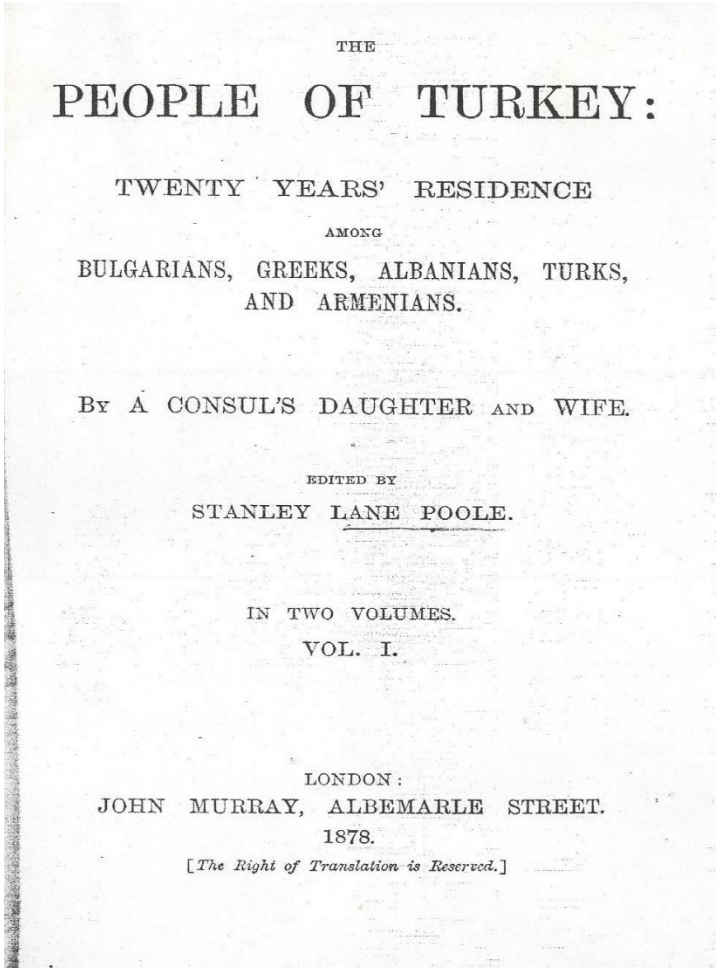

…δουλέμποροι άρπαζαν τα μικρά μαύρα αγόρια […] τα υπέβαλλαν σε μια 'εγχείρηση/επέμβαση' από την οποία δεν επιζούσαν παρά μόνον ένας στους τρεις (Chesson 1877, στην Καμπερίδου 2012).

Έργα του Γιώργου Κολιοβέτα

Δουλεμπόρισσες-Εκπαιδεύτριες: η προτίμηση των Τούρκων για "σκλάβες-συζύγους" και το σύστημα της ελίτ δουλείας του Χαρεμιού

THE

PEOPLE OF TURKEY:

TWENTY YEARS' RESIDENCE

AMONG

BULGARIANS, GREEKS, ALBANIANS, TURKS, AND ARMENIANS.

By A CONSUL'S DAUGHTER AND WIFE.

EDITED BY

STANLEY LANE POOLE.

IN TWO VOLUMES.

VOL. I.

LONDON:

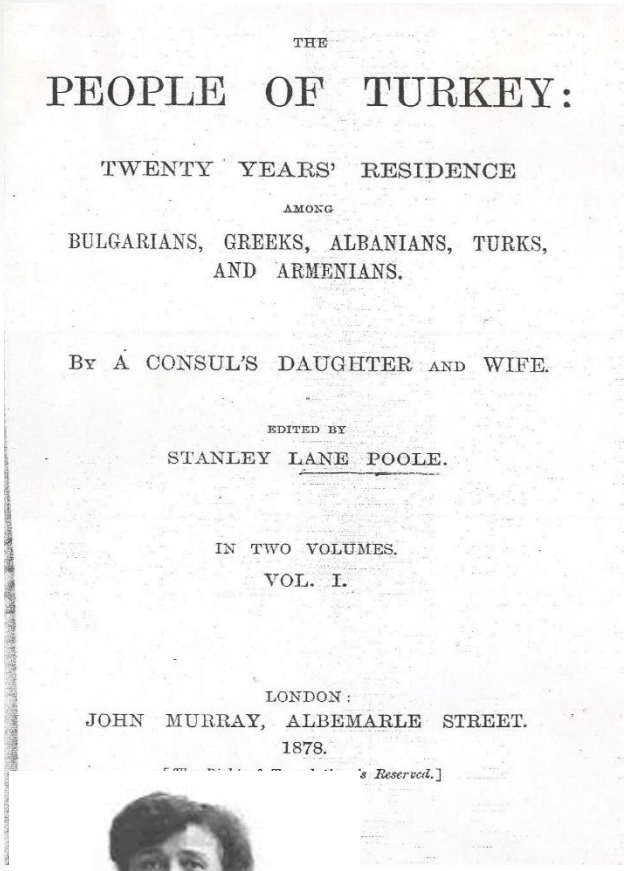
JOHN MURRAY, ALBEMARLE STREET.

1878.

[*The Right of Translation is Reserved.*]

Δίτομο έργο της Fanny Janet Sandison Blunt, η οποία είχε 50 χρόνια παραμονής και περιηγήσεων στην Οθωμανική επικράτεια(1848-1899)

Δουλεμπόρισσες-Εκπαιδεύτριες: η προτίμηση των Τούρκων για «σκλάβες-συζύγους» και το σύστημα της ελίτ δουλείας

THE

PEOPLE OF TURKEY:

TWENTY YEARS' RESIDENCE

AMONG

BULGARIANS, GREEKS, ALBANIANS, TURKS, AND ARMENIANS.

By A CONSUL'S DAUGHTER AND WIFE.

EDITED BY

STANLEY LANE POOLE.

IN TWO VOLUMES.

VOL. I.

LONDON:

JOHN MURRAY, ALBEMARLE STREET.

1878.

Fanny Janet Sandison Blunt (1878)

«Γνώριζα μια πρώην σεραϊλί [οδαλίσκη] που είχε αναλάβει τέτοια επιχείρηση και **είχε προσφέρει δεκατέσσερα μικρά κορίτσια** στο Σαράι του Οθωμανού Σουλτάνου Αμπτούλ-Αζίζ, **έχοντας πρώτα διαπαιδαγωγήσει και εκπαιδεύσει την κάθε μία στα πιθανά μελλοντικά της καθήκοντα και αρμοδιότητες.**

«Αυτή η κυρία μου είπε, "Από ένα ταπεινό πλάσμα όπως εγώ ποιο άλλο δώρο θα μπορούσε να είναι αποδεκτό σε ένα τόσο σημαντικό πρόσωπο, όπως ο Σουλτάνος;"

«Την εποχή που έγινε αυτή η συζήτηση είχε ήδη μία καινούργια παρτίδα σκλάβων στα χέρια της. Ήταν **όλες μικρά κοριτσάκια …»**

(Blunt, 1878: μτφρ. Καμπερίδου 2002, 2014)

Οι έγκλειστες στα χαρέμια γυναίκες ασχολούνταν με το ιδιωτικό δουλεμπόριο:

'Δουλεμπόρισσες-Εκπαιδεύτριες'

«Το χαρέμι της μεταμορφώθηκε σε μία μεγάλη σχολή για την εκπαίδευση κοριτσιών προς πώληση …»

«Υπάρχει μεγάλη ζήτηση για παιδιά από έξι μέχρι δέκα ετών, για τα οποία αυτές οι ερασιτέχνες [δουλεμπόρισσες] πληρώνουν περίπου 80 λίρες με βλέψεις να κερδίσουν από αυτά, όταν φθάσουν δεκαεφτά ετών, δέκα φορές αυτό το ποσό» (Garnett, 1895: μτφρ. Καμπερίδου 2002).

Επιβεβαιώνει τις μαρτυρίες της Blunt (1878) **που προηγήθηκαν**, και τονίζει ότι «**η κίνηση των θηλυκών δούλων διεξαγόταν σε μεγάλο βαθμό από έγκλειστες στα χαρέμια γυναίκες της υψηλής τάξης**, μερικές από τις οποίες, είναι απελευθερωμένες σκλάβες, και τα κέρδη που αποκτούν λέγεται, ότι είναι τεράστια, ιδιαίτερα όταν οι επιχειρήσεις τους είναι σε μεγάλη κλίμακα.»

A TURKISH LADY IN OUTDOOR DRESS

Lucy Garnett (1891, 1895)

ΗΚΜΑΖΕ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

- Οι μικρές δούλες εκπαιδεύονταν στο **χορό** και το **τραγούδι.**
- Μάθαιναν να παίζουν μουσικά όργανα, όπως το **ντέφι**, την **άρπα**, το **φλάουτο**, τη **φλογέρα**, το **λαούτο**, το **ζεμπέκ** (που περιγράφεται ως είδος κιθάρας), το **κανούν**, τα **τύμπανα**, το **βιολί** κ.ά.

Η Αγγλίδα ζωγράφος-συγγραφέας Mary A. Walker (1886) γράφει:

Έργο της Mary Walker

«…**εκπαίδευαν φουρνιές μικρών κοριτσιών** …όπως θα παχαίναμε τα κουνέλια για να τα πουλήσουμε στην αγορά. **Τις αγοράζουν φτηνά**, όταν είναι **σε νηπιακή ηλικία**, **και τις πουλούν λίγα χρόνια αργότερα σε ψηλές τιμές,** με τα αποκτημένα τους προσόντα και χάρες. Η αξία μιας σκλάβας ξεκινάει στις 80 Αγγλικές λίρες ή στις 100 Αγγλικές λίρες, αλλά **μία μουσικός ή χορεύτρια μπορεί να πιάσει για την ιδιοκτήτριά της δέκα φορές περισσότερο** ..» (μτφρ. Ειρ. Καμπερίδου, 2002)

Οι Τούρκοι, ως νόμιμες συζύγους, προτιμούσαν τις εκπαιδευμένες σκλάβες των δουλεμπορισσών από τις ελεύθερες μουσουλμάνες

Οι λόγοι αυτής της προτίμησης:

1. Οικονομία: αποφυγή εξόδων των γαμήλιων εθίμων με ελεύθερη μουσουλμάνα.
2. Ο γαμπρός γνώριζε/έβλεπε το πρόσωπο της μελλοντικής του συζύγου.
3. Πιο υπάκουες, υποτακτικές, δουλικές και πρόθυμες να ευχαριστήσουν (to please).
4. Δεν είχαν συγγενείς να αναμιγνύονται στην οικογένεια, ή να προστατεύουν τα νομικά τους δικαιώματα και τα κοινωνικά τους προνόμια, κ.ό.κ.

«Η ελεύθερη γυναίκα (μουσουλμάνα) γνωρίζει απόλυτα τα [νομικά και κοινωνικά] δικαιώματά της, και έχει την τάση να τα διεκδικεί ….»

Craven 1789, Melek Hanum 1872, Blunt 1878, Brassey 1880, Adalet 1890, 1891, Garnett 1895, κ.ά., στην Καμπερίδου 2002, 2012.

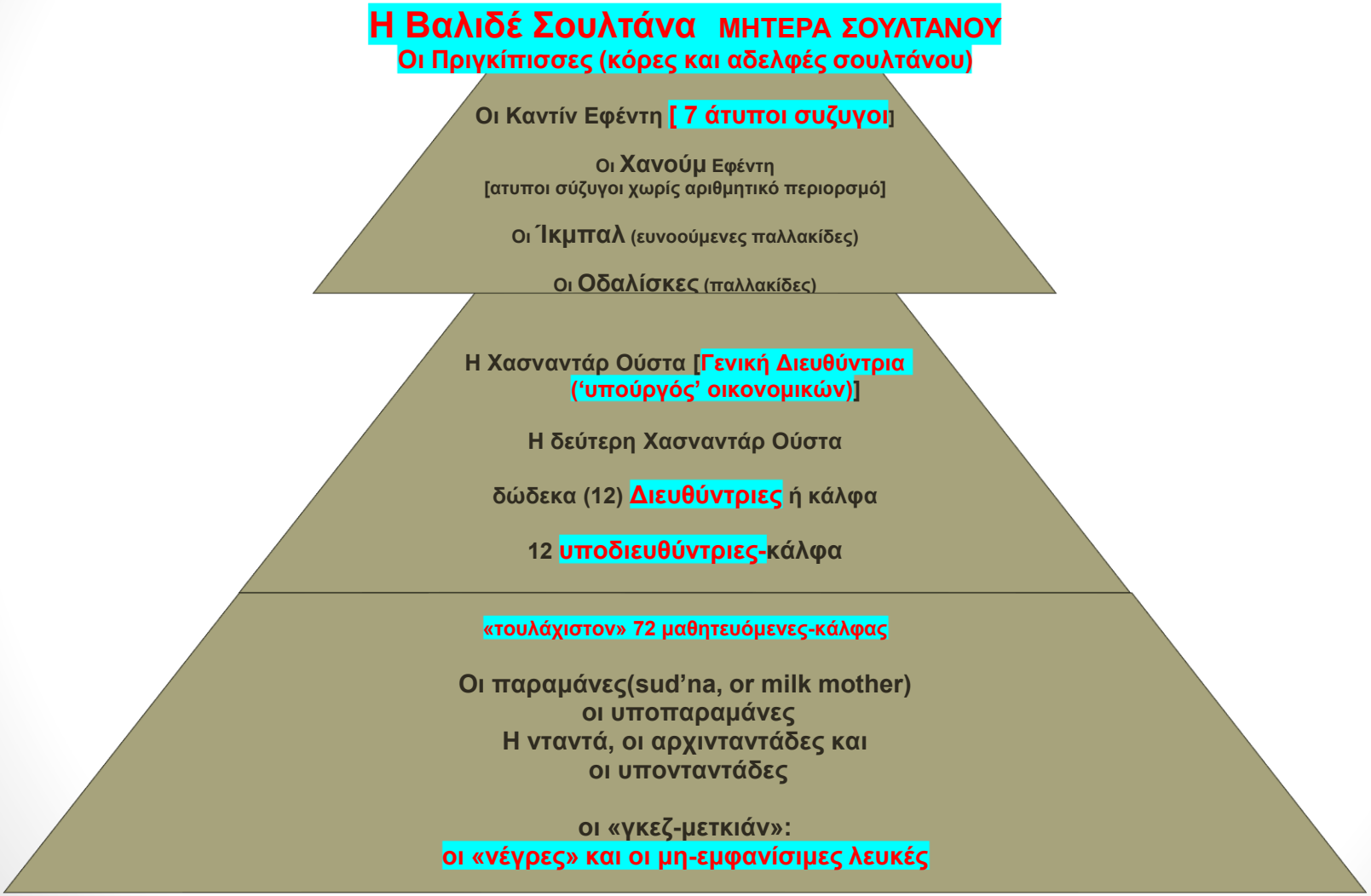
«Η πολυεθνική δουλεία του Οθωμανικού χαρεμιού» (Καμπερίδου, 2002)

Εικόνα: *A Girl from Eleysis*. Scriber's Magazine 1887, σελ. 385

«Το πολυεθνικό Οθωμανικό χαρέμι (η πολυεθνική δουλεία του Οθωμανικού χαρεμιού) ήταν ο κόσμος της απόλυτης απομόνωσης και του απόλυτου περιορισμού και εγκλεισμού του γυναικείου φύλου, ως ***μία*** συλλογική οντότητα [ταυτότητα] μέσα σε ***έναν*** χώρο [χαρέμι], δηλαδή σ' έναν χώρο που *όλες* οι γυναίκες ανήκαν, μόνο σε ***έναν*** άνδρα. Αυτός ο συλλογικός εγκλεισμός των γυναικών ως **μία** οντότητα και ο ολοκληρωτικός αποκλεισμός τους από τον δημόσιο-κοινωνικό βίο, χωρίς καμία αμφιβολία, υπήρξε επακόλουθο, προϊόν ή καρπός των επεκτατικών βλέψεων του Ισλάμ και του θεσμού της δουλείας. Όμηροι αυτού συστήματος απομόνωσης υπήρξαν, όχι μόνο τα κορίτσια και οι γυναίκες αλλά και οι γιοι των έγκλειστων γυναικών, οι μικροί αρσενική δούλοι και οι ευνούχοι» (Καμπερίδου 2012, σελ. 168).

Η πυραμιδική ιεραρχία του Μεγάλου Χαρεμιού

© Ειρήνη Καμπερίδου 2002, 2012, 2024

Στρατηγικές επιβίωσης-αυτοενδυνάμωσης, αντίστασης, και διαμαρτυρίας των γυναικών στο «Ζυγό του Χαρεμιού» που συνέβαλαν στην παρακμή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Καμπερίδου 2012, 2002 Α', Β'):

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ:

- **Η καταστροφή των μελλοντικών γενεών,**
- **Η αρσενική βρεφοκτονία (σκόπιμη)**
- Η βρεφοκτονία, συνειδητή ή μη(από άγνοια)
- «Η μάσκα της υποταγής», η **υποκρισία**
- Η **μηχανορραφία**
- «Η τέχνη της χειραγώγησης» (art of manipulation)
- «Η επιστήμη της ίντριγκας»
- Η **κατασκοπία**
- **Οι αποδράσεις από το Χαρέμι και την Τουρκία,**
- Η «μοιχεία»
- Οι **φόνοι**, η **ανταγωνιστικότητα**, η **ζήλια**,
- Η αποστασία από το Ισλάμ
- **Η μεταμφίεση,**
- **«Δουλεμπόριο-εκπαίδευση-επαναπώληση θηλυκών σκλάβων…('δουλεμπόρισσες- χαρέμια σχολές')**

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΓΛΕΙΣΜΟΥ ΣΤΟ

«Θερμοκήπιο του ανταγωνισμού και της αντιζηλίας» (Lott, 1866)

- Κατάθλιψη/**μελαγχολική τρέλλα ("melancholy madness")**
- Υπερκατανάλωση τροφών
- Υπερκατανάλωση ναρκωτικών ουσιών,
- Μολυσμένη με ναρκωτικές ουσίες ατμόσφαιρα,
- Έλλειψη άσκησης/κίνησης, κ.ά.

ANNA VIVANTI (1865)

«Αχ, θα μπορούσα να συγχωρήσω σχεδόν τα πάντα στους Τούρκους. Δε θα τους καταδικάσω που αφαίρεσαν το σήμα το σταυρού από την **Αγιά Σοφιά**, που έκαναν τον **Παρθενώνα** αποθήκη πυρομαχικών **ή που έσφαξαν τους Χριστιανούς**, **αλλά ένα πράγμα δεν μπορώ να συγχωρήσω: το ότι καταδικάζουν τις γυναίκες τους σε μία ζωή ματαιότητας, άγνοιας, ανηθικότητας, και πρόωρου θανάτου**. […] οι γυναίκες **πεθαίνουν πρόωρα, κατά εκατοντάδες**, από την **υπερκατανάλωση ουσιών**, **από τα δεκαοχτώ ως τα τριάντα** τους χρόνια, ως αποτέλεσμα αυτού του μη-φυσιολογικού και ανθυγιεινού τρόπου ζωής στο **Χαρέμι**…» (Vivanti 1865, μτφρ. Ειρ. Καμπερίδου).

Melek Hanum (1873)

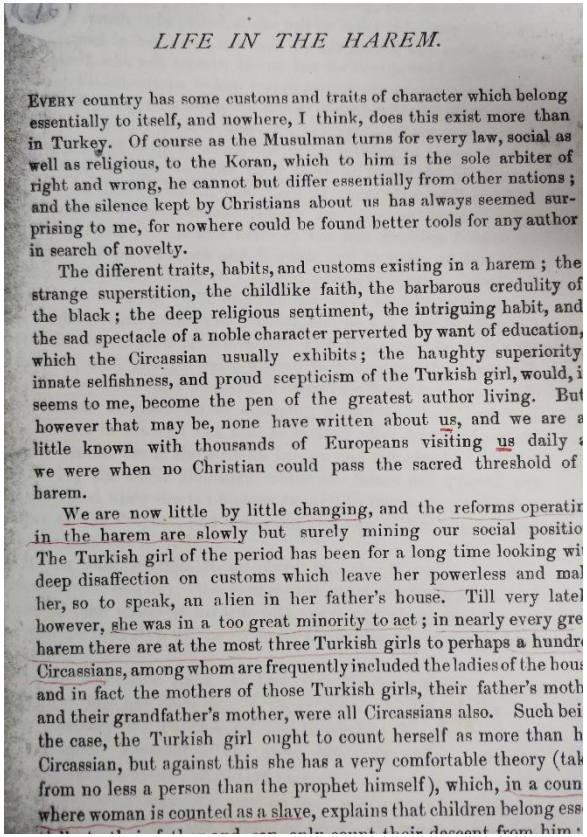
πρώην Marie Dejean Milligen

«Κανένας Ευρωπαίος [άνδρας], όσο παρατηρητικός κι αν είναι, δεν μπορεί να αποκτήσει στην Τουρκία, παρά μόνο επιφανειακές γνώσεις, για την εσωτερική και την εξωτερική πολιτική. Το χαρέμι και τα μυστήριά του είναι κλειστά σ' αυτόν, τα επίσημα χείλη είναι σφραγισμένα μπροστά του, η άγνοια δε της γλώσσας, η Τουρκική επιφυλακτικότητα, και στην ουσία ***η αντιπάθεια προς το γκιαούρη*** *του αποκλείουν κάθε δυνατότητα πληροφόρησης».*

Γράφει η **Melek Hanum** (1873), **μετά από τριάντα χρόνια προσωπικής εμπειρίας (1836-1866) ως Μουσουλμάνα σύζυγος και ως διαζευγμένη Μουσουλμάνα…**

Adalet (1890). **Life in the Harem**. The *Nineteenth Century, A Monthly Review.* Edited by James Knowles: 959-966. December 1890.

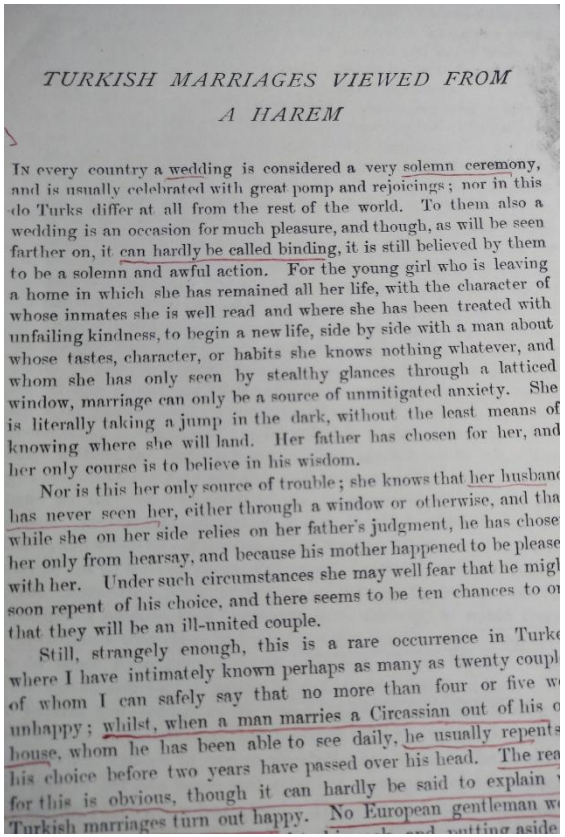
LIFE IN THE HAREM.

EVERY country has some customs and traits of character which belong essentially to itself, and nowhere, I think, does this exist more than in Turkey. Of course as the Musulman turns for every law, social as well as religious, to the Koran, which to him is the sole arbiter of right and wrong, he cannot but differ essentially from other nations; and the silence kept by Christians about us has always seemed surprising to me, for nowhere could be found better tools for any author in search of novelty.

The different traits, habits, and customs existing in a harem; the strange superstition, the childlike faith, the barbarous credulity of the black; the deep religious sentiment, the intriguing habit, and the sad spectacle of a noble character perverted by want of education, which the Circassian usually exhibits; the haughty superiority innate selfishness, and proud scepticism of the Turkish girl, would, i seems to me, become the pen of the greatest author living. But however that may be, none have written about us, and we are a little known with thousands of Europeans visiting us daily we were when no Christian could pass the sacred threshold of harem.

We are now little by little changing, and the reforms operatir in the harem are slowly but surely mining our social positio The Turkish girl of the period has been for a long time looking wi deep disaffection on customs which leave her powerless and mal her, so to speak, an alien in her father's house. Till very late however, she was in a too great minority to act; in nearly every gre harem there are at the most three Turkish girls to perhaps a hundr Circassians, among whom are frequently included the ladies of the hou and in fact the mothers of those Turkish girls, their father's moth and their grandfather's mother, were all Circassians also. Such bei the case, the Turkish girl ought to count herself as more than h Circassian, but against this she has a very comfortable theory (tak from no less a person than the prophet himself), which, in a coun where woman is counted as a slave, explains that children belong ess

Adalet (1892). **Turkish Marriages Viewed from a Harem.** *The Nineteenth Century, A Monthly Review.* Edited by James Knowles: 130 – 140, No. 185, July 1892.

TURKISH MARRIAGES VIEWED FROM A HAREM

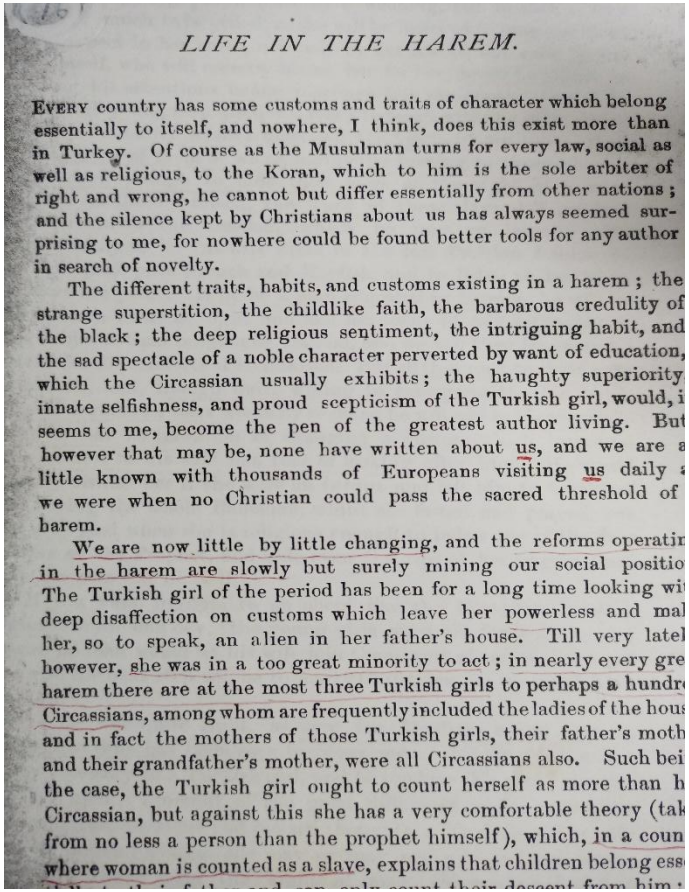
IN every country a wedding is considered a very solemn ceremony, and is usually celebrated with great pomp and rejoicings; nor in this do Turks differ at all from the rest of the world. To them also a wedding is an occasion for much pleasure, and though, as will be seen farther on, it can hardly be called binding, it is still believed by them to be a solemn and awful action. For the young girl who is leaving a home in which she has remained all her life, with the character of whose inmates she is well read and where she has been treated with unfailing kindness, to begin a new life, side by side with a man about whose tastes, character, or habits she knows nothing whatever, and whom she has only seen by stealthy glances through a latticed window, marriage can only be a source of unmitigated anxiety. She is literally taking a jump in the dark, without the least means of knowing where she will land. Her father has chosen for her, and her only course is to believe in his wisdom.

Nor is this her only source of trouble; she knows that her husbanc has never seen her, either through a window or otherwise, and tha while she on her side relies on her father's judgment, he has chose her only from hearsay, and because his mother happened to be please with her. Under such circumstances she may well fear that he migl soon repent of his choice, and there seems to be ten chances to or that they will be an ill-united couple.

Still, strangely enough, this is a rare occurrence in Turke where I have intimately known perhaps as many as twenty coupl of whom I can safely say that no more than four or five w unhappy; whilst, when a man marries a Circassian out of his c house, whom he has been able to see daily, he usually repents his choice before two years have passed over his head. The rea for this is obvious, though it can hardly be said to explain Turkish marriages turn out happy. No European gentleman w

Η Adalet (1890, 1892) προτείνει τη **σταδιακή** κατάργηση του θεσμού της δουλείας με στόχο τη **σταδιακή** κατάργηση του θεσμού του χαρεμιού.

Adalet (1890). **Life in the Harem**. The *Nineteenth Century, A Monthly Review.* Edited by James Knowles: 959-966. December 1890.

LIFE IN THE HAREM.

Every country has some customs and traits of character which belong essentially to itself, and nowhere, I think, does this exist more than in Turkey. Of course as the Musulman turns for every law, social as well as religious, to the Koran, which to him is the sole arbiter of right and wrong, he cannot but differ essentially from other nations; and the silence kept by Christians about us has always seemed surprising to me, for nowhere could be found better tools for any author in search of novelty.

The different traits, habits, and customs existing in a harem; the strange superstition, the childlike faith, the barbarous credulity of the black; the deep religious sentiment, the intriguing habit, and the sad spectacle of a noble character perverted by want of education, which the Circassian usually exhibits; the haughty superiority innate selfishness, and proud scepticism of the Turkish girl, would, i seems to me, become the pen of the greatest author living. But however that may be, none have written about us, and we are a little known with thousands of Europeans visiting us daily a we were when no Christian could pass the sacred threshold of harem.

We are now little by little changing, and the reforms operatin in the harem are slowly but surely mining our social positio The Turkish girl of the period has been for a long time looking wi deep disaffection on customs which leave her powerless and mal her, so to speak, an alien in her father's house. Till very latel however, she was in a too great minority to act; in nearly every gre harem there are at the most three Turkish girls to perhaps a hundr Circassians, among whom are frequently included the ladies of the hou and in fact the mothers of those Turkish girls, their father's moth and their grandfather's mother, were all Circassians also. Such bei the case, the Turkish girl ought to count herself as more than h Circassian, but against this she has a very comfortable theory (tak from no less a person than the prophet himself), which, in a coun where woman is counted as a slave, explains that children belong ess

- Οι Τουρκάλες **ντρέπονται** και νοιώθουν **ταπείνωση** και **απέχθεια** για τη δουλική καταγωγή των θηλυκών συγγενών τους [δηλαδή της μητέρας τους, της γιαγιάς τους, της θείας τους, κλπ.]

- Κατά την Adalet, καταστρέφονταν όλα τα αγόρια, όλοι οι μελλοντικοί ηγέτες της Οθωμανικής κοινωνίας επειδή μεγάλωναν, διαπαιδαγωγούνταν και φυτοζωούσαν μέσα στα χαρέμια μαζί με τις μητέρες τους, τα αδέλφια τους από άλλες μητέρες, τις σκλάβες τους, τους παιδικούς δούλους, τους ευνούχους…

Οι μελλοντικοί ηγέτες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, καταστρέφονταν «μέσα στο θεσμό της διαφθοράς των γυναικών και των μικρών πριγκίπων»….

Ο Σουλτάνος Αμπτούλ Μεζίντ
(1823-1861)

[Κυβέρνησε 1839-1861]

Ο Σουλτάος Αμπτούλ Αζίζ
(1830- 1876)

[Κυβέρνησε 1861-1876]

Ο Σουλτανος Μουράτ Ε΄
(1840-1905)

[Κυβέρνησε μόνο τρεις μήνες
(93 μήνες) το 1876

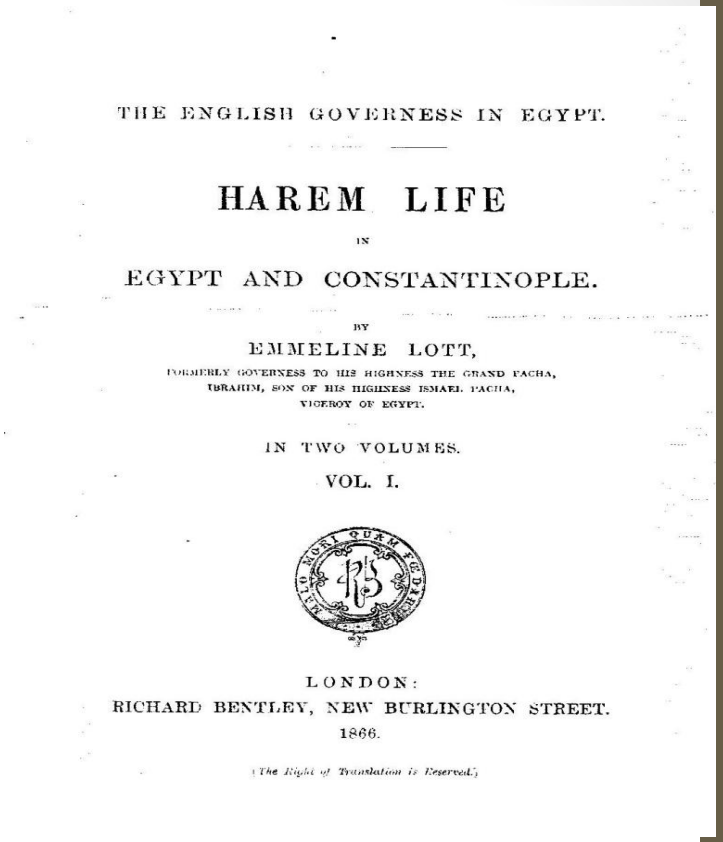

Η ΟΛΕΘΡΙΑ ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΧΑΡΕΜΙΟΥ

Οι πρίγκιπες έβγαιναν από το Χαρέμι (για να ανέβουν στο θρόνο) τελείως ανίκανοι και απροετοίμαστοι να κυβερνήσουν: ψυχικά τραυματισμένοι και τα πιόνια των έγκλειστων γυναικών.

Emmeline Lott

THE ENGLISH GOVERNESS IN EGYPT.

HAREM LIFE

IN

EGYPT AND CONSTANTINOPLE.

BY

EMMELINE LOTT,

FORMERLY GOVERNESS TO HIS HIGHNESS THE GRAND PACHA, IBRAHIM, SON OF HIS HIGHNESS ISMAEL PACHA, VICEROY OF EGYPT.

IN TWO VOLUMES.

VOL. I.

LONDON:
RICHARD BENTLEY, NEW BURLINGTON STREET.
1866.

(The Right of Translation is Reserved.)

Ο θεσμός του Οθωμανικού χαρεμιού, «που επινοήθηκε και δημιουργήθηκε από άνδρες, με σκοπό να απομονώσουν, να ελέγχουν και να εξουσιάζουν ποικιλότροπα τις γυναίκες, **μακροπρόθεσμα συνέβαλε στην καταστροφή τους» γράφει η** Lott (1866) **άποψη που εκπροσωπεί/εκφράζει τις εκτιμήσεις ενός μεγάλου αριθμού δυτικών περιηγητριών**.

Η εκτίμηση της Emmeline Lott, σχετικά με την **πραγματική** καθημερινή ζωή των έγκλειστων γυναικών, ήταν αποτέλεσμα της προσωπικής της εμπειρίας σε τρία βασιλικά χαρέμια, της Κωνσταντινούπολης και της Αιγύπτου.

Η Κατάργηση του Οθωμανικού Σουλτανάτου το 2022.
Ο τελευταίος σουλτάνος **κυβέρνησε από το 1918-1922**

Με την εισβολή των νεότουρκων και τον Κεμάλ Ατατούρκ… ο τελευταίος σουλτάνος, ο **Μωάμεθ ΣΤ΄** ανατράπηκε και εγκατέλειψε τη χώρα. Στις 17 Νοεμβρίου 1922 κυνηγήθηκε και εγκατέλειψε κρυφά την Κωνσταντινούπολη με το βρετανικό θωρηκτό *Malaya*, ζώντας το υπόλοιπο της ζωής του στην εξορία…

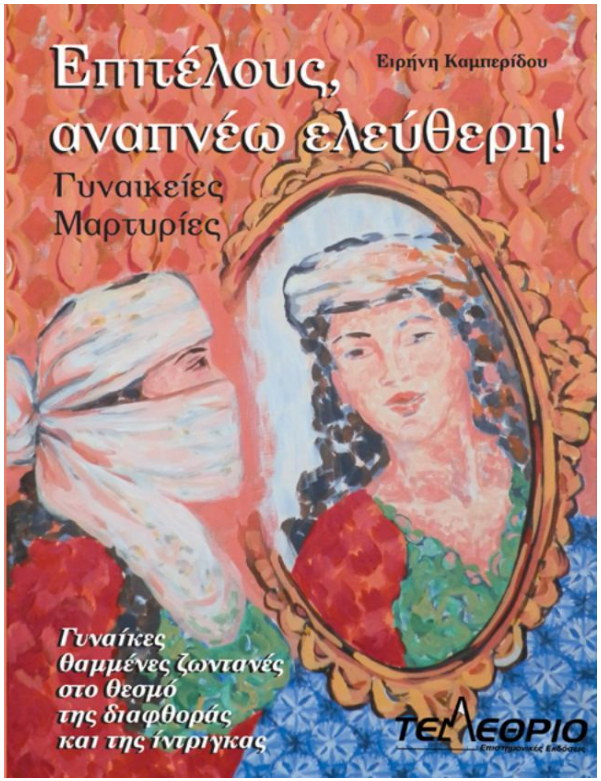

Εγκαταλείποντας το ανάκτορο Ντολμαπμαχτσε στην Κωνσταντινούπολη «**από την πίσω πόρτα»….**

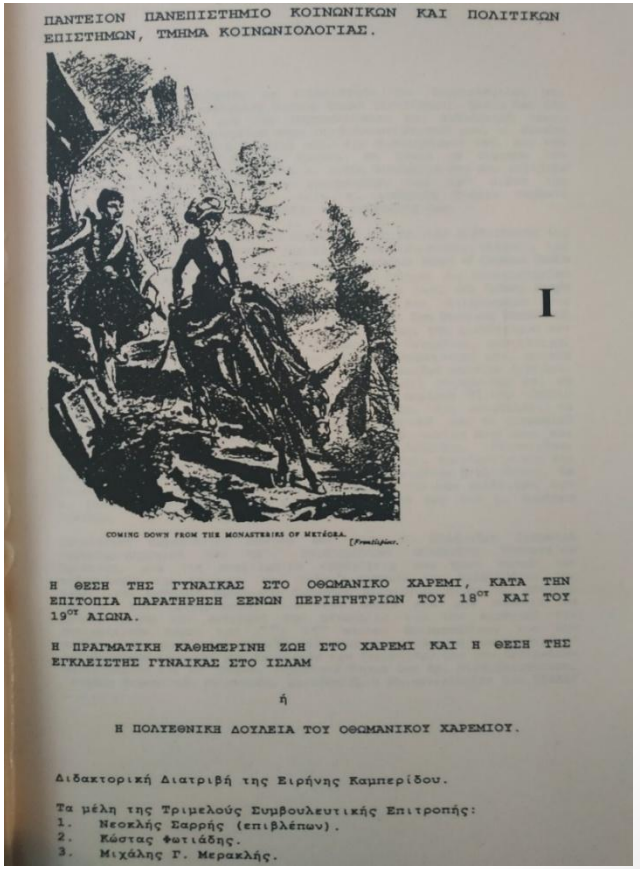
Το 1926, όταν η Τουρκία υιοθέτησε το Ελβετικό Δίκαιο, καταργήθηκε η πολυγαμία (και ο θεσμός της πολυεθνικής δουλείας του Χαρεμιού)…

ΠΗΓΕΣ

- **Καμπερίδου**, Ειρήνη (2012). *Επιτέλους αναπνέω ελεύθερη! Γυναικείες Μαρτυρίες - Γυναίκες θαμμένες ζωντανές στον θεσμό της διαφθοράς και της ίντριγκας*. Αθήνα: Εκδόσεις Τελέθριον. **Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 41957363**

- **Καμπερίδου**, Ειρήνη (2002). *Η Πολυεθνική Δουλεία του Οθωμανικού Χαρεμιού* (2 τόμοι): *Η θέση της γυναίκας στο Οθωμανικό Χαρέμι κατά την Επιτόπια Παρατήρηση Ξένων Περιηγητριών του 18ου και του 19ου αιώνα (Α'). Η θέση της γυναίκας στο Ισλάμ* (Β'). Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα: Πάντειο Παν/μιο, Τμήμα Κοινωνιολογίας.

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ.

I

COMING DOWN FROM THE MONASTERIES OF METÉORA.

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟ ΧΑΡΕΜΙ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΩΝ ΤΟΥ 18ου ΚΑΙ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΧΑΡΕΜΙ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

ή

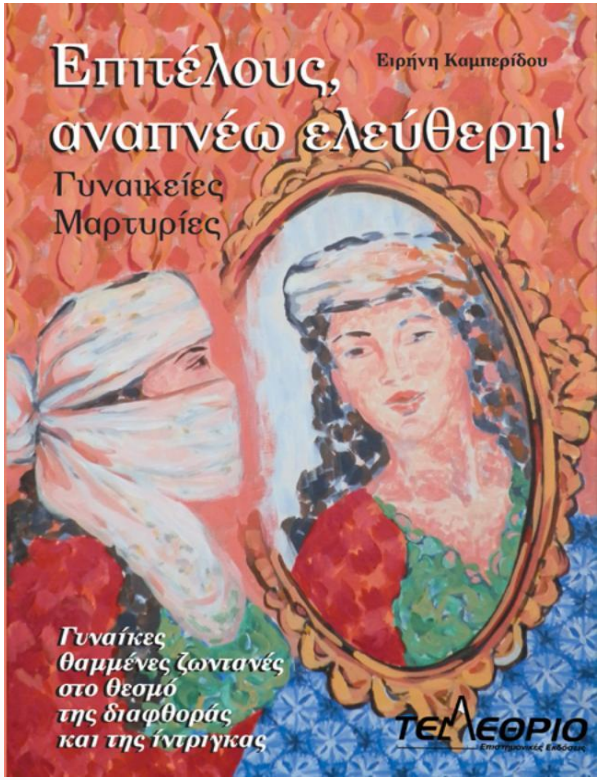
Η ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΧΑΡΕΜΙΟΥ.

Διδακτορική Διατριβή της Ειρήνης Καμπερίδου.

Τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής:
1. Νεοκλής Σαρρής (επιβλέπων).
2. Κώστας Φωτιάδης.
3. Μιχάλης Γ. Μερακλής.

Σύγγραμμα

Καμπερίδου, Ειρήνη (2012). *Επιτέλους αναπνέω ελεύθερη! Γυναικείες Μαρτυρίες - Γυναίκες θαμμένες ζωντανές στον θεσμό της διαφθοράς και της ίντριγκας*. Αθήνα: Εκδόσεις Τελέθριον. **Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 41957363**

Βλέπε δεύτερη ενότητα:

"Η Απομυθοποίηση του Χαρεμιού"

(Καμπερίδου 2012, σ. 271 – 309)

ΠΗΓΕΣ

- **Kamberidou**, I. (2015). Interacting, sharing and bonding: ‘notes of personal experience’ by nineteenth-century women travellers. *Gender, Place & Culture*, *23*(3), 381–397. https://doi.org/10.1080/0966369X.2015.1013451 Also in https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0966369X.2015.1013451

- **Kamberidou**, I. (2015). The Multiethnic Slavery Institution through the Eyes of Western Women and 'the real position of women in the religious system of Islam'. *Media, Religion and Gender in Europe*. Barcelona: Blanquerna Observatory on Media, Religion and Culture. Faculta de Comunicatio i Relacions Internacionals Blanquerna, Universitat Ramon, Llull, p. 53-79, in MEDIA, RELIGION AND GENDER IN EUROPE

- **Kamberidou**, I, (2015). The East in the Eyes of Western Women Travellers of the 18th and 19th Centuries: Solidarity and Understanding the East. Proceedings of the International Conference ‘The East in the Eyes of the West’. Kuwait University, Faculty of Arts, pp. 285-311 https://pergamos.lib.uoa.gr/item/uoadl:2332894

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

© Ειρήνη Καμπερίδου